JULHUMMERKOP

35. ÅRGANG • JULEN 2016

Kære Tommerupborgere

Så er det atter ved at være jul, og i Lions Club er vi glade for, og stolte over, traditionen tro, at kunne udsende julehæftet "Jul i Tommerup" for 35 gang.

Vi takker alle nye og vore trofaste annoncører, forfattere, kunstnere og andre der bakker op om hæftet, hver især har ydet deres væsentlige indsats.

I år er det keramikeren Caroline Arnecke som har stillet sine værker til rådighed, for udsmykningen af vores forside.

Desværre er der ikke blevet mindre brug for, at organisationer, som Lions yder deres indsats for at afhjælpe lidt af den nød der er mange steder i verden. I år har der bl.a. være fokus på Haiti, der efter orkanen Matthew, har haft hårdt brug for hjælp. Lions Danmark har i den forbindelse bidraget med ½ mio. kroner til hjælpearbejdet.

Lions er en frivillig verdensomspændende organisation, som blev grundlagt i 1917. Se mere om 100-års jubilæet her i hæftet.

Lions Club Tommerup har i år givet 60 % af pengene til lokale formål.

Det er aktiviteter som vores fugleskydning, afhentning af effekter til loppemarkedet som holdes i samarbejde med Lilleskov Teglværk, vore tombolaer, salg af kunstgødning samt udgivelsen af Jul i Tommerup, der er grundlag for at vi kan samle penge ind, og hjælpe der hvor der er behov for det.

Hvis du skulle have lyst til at læse nogle ældre Jul i Tommerup, kan de findes som pdf på www.julitommerup.dk

Vi vil endnu en gang takke alle der har været med til, at skabe et blad der er med til, at gøre vores humanitære arbejde i Lions muligt.

Alle vores læsere ønskes en rigtig Glædelig Jul og et Godt og Lykkebringende Nytår.

Julehæfteudvalget
Lions Club Tommerup

Lions Club Tommerup, er en humanitær organisation, der gør en forskel i lokalområdet, men også hjælper nationalt og globalt

Vidste du at

– vi i klubben har det socialt supergodt sammen ud fra principperne om at snakke om alt, bortset fra politik og religion

– vi hjælper ud fra hvad man i gamle dage kunne kalde god opdragelse eller god opførsel

– Lions er lig med 0 kr. i administration, så 1 kr. indsamlet betyder 1 kr. doneret til gode formål!

– vi medlemmer betaler selv for administrationen af vores lokale klub. Det betyder, at *100 %, kan doneres til støtte i lokalområdet og humanitær hjælp i verdens katastrofeområder.*

Jeg vil hermed ønske alle læsere en rigtig glædelig jul og et godt nytår

Palle Jeppesen, Præsident
Lions Club Tommerup

JUL I TOMMERUP udgives af Lions Club Tommerup

Redaktion: *Finn Petersen, Hans Petersen, Søren S. Madsen, Kjeld Makholm, Palle Jeppesen, Hardi Rasmussen, Jørgen Rasmussen*
Oplag: *3.700 · ISSN: 0906-7701*
Billeder: *Forside: Kunst af Caroline Arnecke, årets forsidekunstner · Øvrige billeder af forfattere m.fl.*
Tryk: *Vissenbjerg & Tommerup Tryk · Vagtelvænget 10 · 5610 Assens*
Internet: *Find Jul i Tommerup på www.julitommerup.dk · Lions Club Tommerup: www.tommerup.lions.dk*

Julen er hjerternes fest – og børnenes. Lad de små børn komme til os!

Af Søren Steen Andersen, Borgmester

Når dette blad er kommet ud, sidder vi alle og kan se tilbage på det forgangne år. Blev det, som vi havde forventet det? Har vi fået, har vi mistet? Det er nok meget normalt at man sidder og tænker tilbage og gør status, når året går på hæld - samtidig sidder man og tænker på alt det, man skal nå i det nye. Og på det, som man har lovet sig selv at gøre bedre. Det kan man selvfølgelig også gøre som samfund.

Vi kan jo starte med børnene. Den vestlige verden er præget af aldrende samfund med nogle kæmpe store efterkrigsårgange, som ikke fik lige så mange børn, som deres forældre. Så det gik jo nedad med børnetallene - i 1946 blev født ca. 96.000 børn, i 1983 ramtes bunden med ca. 52.000 børnefødsler(!), kun lige godt det halve. Den slags smitter af i generationer, for "leverandørårgangene" blev jo således også mindre. Det var jo så galt, at Schlüterregeringen i 1987 måtte indføre en børnecheck for at gøre livet lidt lettere for børnefamilierne. Checken findes i øvrigt endnu. De årgange, der fødtes dengang, er i øvrigt dem der føder børn i dag, for gennemsnitsalderen for førstegangsfødende er i Danmark 29 år - i Assens Kommune 28.

Det bringer os frem til 2016, hvor vi først nu igen ser en fremgang i antal fødsler efter en "tørke" i flere år, som stedvist har ramt hele Danmark mere eller mindre hårdt. I 2012-13-14 faldt fødselstallet stærkt, men det er vendt nu. Fødselstallet her steg så meget i 2015, at kvinderne i Assens Kommune faktisk havde Fyns højeste - og Danmarks 8. højeste fertilitet! Tendensen er fortsat ind i 2016, hvor især sommeren bød på mange fødsler. Det meldes tilligemed, at flere par får barn nr. 3 nu.

Hvordan ser 5690 Tommerup så ud i den sammenhæng? Ja, hvis man kigger lidt ned i det, så viser tallene fra sommeren 2015 til sommeren 2016, at der kom 15 0-årige i Brylle Skoledistrikt, 18 i Tallerup, 19 i Tommerup og 20 i Verninge Skoledistrikt, som i øvrigt har kommunens højeste andel 0-årige i forhold til det totale indbyggertal. Tallene svinger en del over tid og fra måned til måned, men tendensen er alligevel klar - og det er værd at bemærke sig, at vi her i området er overrepræsenteret med børn og nyfødte. Gennemsnitsalderen for befolkningerne mange steder her på Højfyn er næsten 10 år lavere end i den anden ende af kommunens geografi.

At fødslerne forventes at stige de næste mange år hviler på det faktum, at de små årgange i midt-80'erne i løbet af 10 år afløstes af nogle større. Således kommer der markant flere i den fertile alder de kommende år, idet der i 1994 fødtes ca. 15.000 flere end i midt-80'erne. Men fødsler gør det ikke alene, der skal jo mere til, f.eks. tilflytning. Hvis vi starter med flygtningene, så skulle Assens Kommune modtage 196 kvoteflygtninge i år - det tal er nu nedjusteret til 86. Næste år var det 145, det tal er nedjusteret til 64. Det er ikke ret mange flere end vi tidligere har fået pr. år. Der har siden sommer været en hård opbremsning i antallet af tilkomne flygtninge til Danmark, således også her til kommunen.

Til gengæld er tilflytningen til kommunen fra Odense steget. De seneste 5 år er tilflytningen fra Odense steget så meget, at den nu overhaler fraflytningen. Mange unge flytter jo, når de f.eks. skal studere. Det gør de stadig, men der flytter så mange til, at det sædvanlige dyk i befolkningen fra august til september for første gang i mange år er væk. Det mærkes især her i området, som er så tæt på Odense, motorvej og jernbane. Og ikke mindst den natur, mange efterspørger. Foruden vores stærke foreningsliv, skoler, dagin-stitutioner, m.m.

Hvis vi igen ser på skoledistrikterne, så er totalbefolkningen de seneste 12 måneder steget i alle 4. Brylle er pt "fladet lidt ud" efter års vækst, idet befolkningstallet er steget med 3 fra 1749 til 1752 (+0,17%), mens Tommerup stiger igen og er steget med 7 fra 2035 til 2042 (+0,34%). Tallerup Skoledistrikt er steget med 47 fra 2539 til 2586 (+1,8%) og Verninge er steget med næsten ligeså meget, med 45, fra 1669 til 1714 (+2,7%). Således bor der i dag lige under 8100 borgere i gamle Tommerup Kommune - det har der mig bekendt ikke gjort før. Et plus på 102 borgere på bare 12 måneder er faktisk ret flot!

Det kalder også på flere byggegrunde i nogle velbeliggende udstykninger. Både private og kommunale. Det har vi vedtaget i vores vækststrategi, at vi vil have. Vi har således i starten af året lanceret udstykningsområdet Ellekærshaven i Verninge. I Brylle er den private Krybilyudstykningen de senere år gået godt, mens nyt er på vej snart. F.eks. Har vi vedtaget at indskyde midler i et almennyttigt byggeri på Toftevej midt i Krybilyparken. Ud over dette er vi opmærksomme på, at der skal mere kommunal udstykning til i den nærmeste fremtid. Tommerup By har manglet udstykninger i mange år snart. Kommunen har ikke været klar med nye grunde, da Kamgårdsvej var på vej til at blive udsolgt. Det råder vi bod på nu, idet vi planlægger et stort område i Tommerup Vest. Et stort område, der over tid vil strække sig ud i en geografisk "trekant" fra bagsiden af den gamle stationsbygning og posthuset, afgrænset af jernbanen på den ene side og Skovstrupvej på den anden. Vi ansatte to yderligere planmedarbejdere i starten af året, så vi kunne speede processen op. I sommer flyttede planafdelingen ud fra rådhuset og op i missionshuset i fire dage, hvor der var "åbent hus", så borgerne kunne kigge ind. I Tommerup St. er Højsletten snart udsolgt, idet der er tre-fire grunde tilbage hér. I den private udstykning "Skovkanten" er der nogle tilbage også, men vi kigger nu efter nye udviklingsområder. Faktisk så er vi lige nu ved at vedtage en udviklingsplan for området omkring savværket. I sidste måned vedtog byrådet en plan herfor. Tilligemed en byfornyelsesplan for områderne Buchwaldsvej og Smedevej, som jo omkranser dette store, jernbanenære område, som faktisk omfatter over 5 ha eller 50.000 kvm.

Af andre ting, der for nylig er vedtaget - og i disse måneder er ved at blive udfærdiget - er store asfaltarbejder i Brylle, der jo

El-installation
Schmidt & Øhrnstedt

Industriinstallation
Hvidevareservice
Privat & Erhverv

Højeløkkevej 18 B · 5690 Tommerup
Tlf. 63 76 60 90
kontakt@sikker-el.dk · www.sikker-el.dk

En sikker forbindelse med kunden i centrum

HAVESERVICE
v/ Vagn Jensen
Kløvermarksvej 19, Brylle
5690 Tommerup

Tlf. 64 75 23 46
Mobil 40 33 96 23

HM Højfyns HM
Murerforretning ApS
20 15 36 56 • 64 75 25 56

DAMPAs lofter sikrer et suverænt akustisk miljø.

Vores lofter er den optimale løsning til lokaler og områder, hvor der kræves et højt koncentrationsniveau, og hvor bygherren ønsker at skabe et behageligt miljø.

Et DAMPA loft bidrager til en god totaløkonomi gennem nem montage og vedligehold og lang levetid. DAMPAs lofter er designet og produceret i Tommerup.

Glædelig jul & godt nytår

DAMPA ApS - 5690 Tommerup - 63 76 13 00
dampa@dampa.dk - www.dampa.dk

DAMPA®
Made in Denmark

Nårup Pladeindustri A/S

Nårup Pladeindustri A/S tilbyder totalløsninger inden for tyndpladebearbejdning.

Vores kompetencer omfatter:

- Revolverstansning
- Kantbukning
- Svejsning
- Boltsvejsning
- Punktsvejsning
- Laserskæring

Vi arbejder med alle metaltyper herunder dekaperet plade, aluminium samt rustfri stål.

Nårup Pladeindustri A/S
Neversvej 33, 5690 Tommerup
Tlf. 64 75 10 84

www.naarup-pladeindustri.dk

Møbler
Design · Produktion

NAARUP SAVVÆRK

Levende savværkshistorie!

Grambovej 28 · DK-5690 Tommerup
Tlf. +45 64 76 12 44 · Fax +45 64 76 12 15
www.naarup-savvaerk.dk

blev fjernvarmelagt sidste år. I september godkendte byrådet et fjernvarmeprojekt i Verninge, der omfatter ca. 300 potentielle forbrugere hér. I Tommerup / Tommerup St. har de lokale værker og deres fælles forening i september med besøg fra Klimaministeren åbnet den nye, store solvarmepark på 3-4 ha, hvoraf det effaktive solpanelareal tegner sig for hele 15.000 kvm! I Nårup og omkring Stærmose og Tobovej etableres der fiber / bredbåndsforbindelser til gavn og glæde for de lokale borgere. På Skolevej i Tommerup, på Ryttergade i Brylle og på Tallerupvej / Lilleskovvej i Tommerup St. etableres der automatisk trafiklys ved skolerne, så der er rødt lys for bilerne, når eleverne skal over vejen. Og i øvrigt også resten af tiden, hvis bilerne passerer stedet med mere end de tilladte 50 km/t... I Fyrtårn Tommerup har vi vedtaget endelig at få bugt med de fugtproblemer, der længe har været i skyttekælderen, ligesom de ovenforliggende omklædningsrum får en renovering. For vores foreningsliv har vi vedtaget at nedsætte timeprisen for vores haller og svømmehaller med en tredjedel.

Tidligere i artiklen nævnte jeg, at vores planafdeling rykkede ud af rådhuset i nogle dage. Det gør borgerservice faktisk også - men ikke blot for en kort bemærkning. Vi har nemlig fra næste år indført mobil borgerservice, så man vil kunne bruge borgerservice i en lille bus rundt om i byerne i Assens Kommune, så borgerservice ikke længere alene er et Assens By-anliggende. Det vil blive annonceret, hvilke dage borgerservicebussen er hvor. Tag godt imod den og brug den lokalt.

Kommunen er i mange sammenhænge en partner i forskellige projekter. På den ene eller anden måde. Og jeg må bare kvittere og takke for al den idérigdom, de udvises fra borgere, erhvervsliv og foreninger. Både med at markedsføre de lokale områder, men også med konkrete projekter. F.eks. som det tidligere nævnte solvarmeprojekt, som de to fjernvarmebestyrelser har knoklet hårdt og flot for. Også Højfyns Friluftscenter på Mølledamsvej, som blev suppleret af "klasseværelser i skoven" på Dyrehavegårdsvej, som lokale spejdere bl.a. har arbejdet så flot for, at vores statsminister lagde vejen forbi på selve Grundlovsdag for at indvie! Det er godt gået og vidner om, at vi kan sammen. Og ikke mindst at idéerne kommer fra dem, der har med tingene at gøre i hverdagen.

En stor tak også til Lions for deres uegennyttige arbejde, som glæder og gavner rundt omkring. En tak også for dette inspirerende blad, som mange glæder sig til at få ind i stuen her ved Juletid!

Venlig hilsen
Søren Steen Andersen
Borgmester

Koncert i Render

Af Kjeld Frederiksen
Tommerup Rideklub

Fredag d. 12 august, var Tommerup Rideklub og det lille lokalsamfund Render arrangør af en gratiskoncert med Rasmus Nøhr.

Bo Ewers m.f. Allerede sidste år, blev der taget initiativ til en koncert med Rasmus Nøhr. Koncerterne afholdes i Manngårdens have.

Konceptet

Konceptet med gratiskoncert, var vigtigt. Alle både børn og voksne, skulle have mulighed for en hyggelig eftermiddag og aften.

For børnene var der lavet legeland med bla. hoppepude, ponyridning, ansigtsmaling, opvisning i kaninhop mv.
Uden opbakning fra rideklubben og lokalsamfundet, var et sådan arrangement ikke muligt. Omkring 80 hjælpere deltog aktivt dagen igennem i de forskellige boder med mad øl/vand, kaffe og ikke mindst som parkeringsvagter, hvor omkring 500 biler skulle på plads.

Selve koncerten

Det blev i år til ca. en fordobling af publikummer i forhold til året før. Tæt på 3000 lagde vejen forbi og alle så ud til at hygge sig.

Det er klart, at når så mange mennesker er samlet, gir det lidt kø i de forskellige boder, men også det, blev taget med et smil, da man kunne se og høre musikken i baggrunden.

Udover Rasmus Nøhr, som de fleste kender, var musikprogrammet i år udvidet med bla Bo Ewers, der er kendt for de lidt finurlige tekster. Herudover spillede Caper Clowns og En lille pose støj. Begge meget populære fynske bands.
I en pause, var der opvisning af de særdeles dygtige piger, fra Bellinge Gymnastikforening.

Sponsorer/økonomi

Uden opbakning fra erhvervslivet i form af sponsorrater, var arrangementet ikke muligt. Foruden direkte økonomisk støtte, blev der sponsoreret bla. toiletvogn, EL arbejde, køreplader, container, blomster, kaffe og kager mv.

Aftalen med Rasmus Nøhr og bands er, at et evt. overskud fra salg af mad øl og vand, går til dem.

Tommerup Rideklub og byen, har så mulighed for lidt indtjening ved salg af kaffe og kage, samt ponyridning.

En del af klubbens overskud er allerede øremærket som hjælp, til en hjertestarter, der vil kunne bruges af både klubbens medlemmer og lokalbefolkningen. Der vil også blive indkøbt lidt nyt springmateriel.

Fremtiden

På trods af, at vi jo kun er en flok amatører udi koncertarrangementer, har vi alligevel fået blod på tanden og håber på,

at det kan blive en tilbagevendende begivenhed.

Næste års koncert, er derfor planlagt og bliver lørdag d. 2. september. Det er Rasmus Nørhs sidste koncert på sin turne og han har lovet et brag af en koncert. Så sæt kryds i kalenderen.

Tømrer & Bygningssnedker
Flemming Christensen

Reparationer · Døre & vinduer · Køkkener
Glasarbejde · Tagarbejde · Gulve

Alt i tømrer- og snedkerarbejde

byg garanti www.byggegarant.dk

www.flemming-christensen.dk

Hesbjerg Skovvej 62 - 5690 Tommerup - Tlf. 6596 7704

Danske Fragtmænd

Totaldistribution
Kurér · Hellæs
Blomstertransport

Palle Holmegaard Transport A/S
C.F. Tietgens Boulevard 12
5220 Odense SØ
Tlf. 65 98 18 00

PentaCon A/S

Med fokus på C5 leverer vi gennemtænkte og værdiskabende IT-løsninger...

- Microsoft Dynamics C5
- PC-baserede servermiljøer
- Webbaserede løsninger - med eller uden integration til C5
- Brancheløsninger
- Implementering/Drift
- Hosting

64 76 12 11
Tallerupvej 69 · 5690 Tommerup
e-mail: pentacon@pentacon.dk

www.pentacon.dk

G.E. ELECTRIC
AUT. EL-INSTALLATØR JESPER TIMMING A/S

• HUS-installationer • Industri-installationer
• Automatik • Rep. af hårde hvidevarer

Fax 64 76 15 39
Tallerupvej 36 - 5690 Tommerup
64 76 15 05

Årets forsidekunstner

Af Caroline Arnecke

Jeg hedder Caroline Arnecke og står bag "Meadow Ceramics", der er håndlavet keramik i stentøj. Min uddannelsesbaggrund er to bacheloruddannelser i hhv. religionsvidenskab og forhistorisk arkæologi. Keramikken startede for snart to år siden som en hobby ved køkkenbordet om aftenen når min datter sov, så at jeg er fuldtidskeramiker nu var ikke planlagt fra starten! Det har været en fantastisk, hård og lærerig tur at nå dertil, hvor Meadow Ceramics er i dag.

Da jeg begyndte at lave keramik, viste jeg de færdige ting på Instagram og efter et halvt års tid begyndte butikker at kontakte mig, for at føre keramikken. For et år siden gik jeg fuld tid – først med et lille hjemmeværksted og sidste vinter fik jeg lov til at rydde plads i det gamle frysehus i Brylle (som vi bor tæt på) og bruge det som værksted. Det var meget rustikt og autentisk, men efter nogle måneder måtte jeg indse, at det heller ikke var optimalt, så her i august 2016 har jeg rykket værkstedet hen i kunstnerhallen i Tommerup Erhvervspark.

Alt er håndlavet i stentøj og jeg stræber efter et organisk og naturligt udtryk. Man må godt kunne se, at det er hænder, der har lavet tingene. Stilen er nordisk i blå og grønlige nuancer og jeg er meget inspireret af farver og udtryk fra havet, skove, nattehimlen og enge. En intuitiv tilgang til både formgivning og glasering er den måde, jeg bedst arbejder på. Når glasurerne løber ind i hinanden og giver naturlige, næsten drømmende udtryk ser jeg det som en følelse eller stemning, der er blevet fastfrosset på leret. Personligt har jeg altid haft en længsel efter dét noget, man ikke ser i hverdagslivet, det der er magisk eller mystisk. Det er drivkraften i mit arbejde og det gør tingene både unikke og personlige.

Månerne, dem der nok kendetegner min keramik mest på nuværende tidspunkt, er resultatet af, at min datter var meget optaget af månen i en lang periode, da hun lige var fyldt 2 år. En dag, hvor vi sad og lavede ler sammen, spurgte jeg hende, hvad jeg skulle lave til hende – og hun bad om månen. Efter at have vist denne første protoype på de sociale medier kom der stor efterspørgsel på dem og nu laver jeg dem i en række farver og former. Derudover laver jeg også brugsgenstande og diverse unika.

På nuværende tidspunkt kan man finde min keramik i en række butikker i Danmark, i London og fra denne julesæson også på Broadway i New York – hvilket jeg er meget glad og stolt over. Værkstedet er åbent efter aftale.

Jeg er meget taknemmelig for den modtagelse, jeg oplever at mit arbejde har fået både lokalt og nationalt/internationalt. At arbejde som kunstner er en livsstil og i en tid, hvor der er så meget fokus på forbrug og masseproduktion, håber jeg, at mine ting kan være med til at inspirere til at værdsætte det håndlavede og unikke.

Hjemmeside:
www.instagram.com/meadowceramics

GuldBageren
Udsalg i SuperBrugsen, Tommerup St.

Al vognmandskørsel
6-30 tons vogne
Kørsel med kran
Planering og udgravning
med gummiged

Grus, sten kan leveres.

Hans E. Nielsen efterflg.

Ellehaven 33
5690 Tommerup
Biltelefon 20 27 15 93
Tlf. 64 75 15 28
Tlf. 64 75 15 22

Ring for et uforpligtende tilbud

Hans Juel Jensen

VOGNMAND & ENTREPRENØR
AUT. KLOAKMESTER

Dannesbovej 54 · 5690 Tommerup
Tlf. 65 96 19 26 · Fax 65 96 27 26

- Alt i entreprenørarbejde udføres
- Træfældning
- Nedbrydning
- Udgravning og planering
- Omfangsdræn
- Alt i flisearbejde
- Multitrækkere
- Kranbiler med grab
- Traktor med fejekost
- Minigravemaskine/gravemaskine
- Kranbil - op til 68 tm
- Gummiged
- Bortkørsel af al affald
- Affaldscontainere
- Kørsel m. køl/frysegods (kødophæng)
- Sneoprydning
- Farlig godstransport
- Levering af grus/sten/skærver/flis

www.juel-jensen.dk · post@juel-jensen.dk

REPARATION • SERVICE
RADIO • TV • ANTENNE • EDB

Eget værksted

SKOV's RADIO

v/Arne Nielsen

Gyvelvænget 13
5690 Tommerup

64 76 11 78

E-mail: arne@skovsradio.dk
www.skovsradio.dk

HANS STORM A/S
REG. NR. 65550

KIRKEBJERG 15 · DK-5690 TOMMERUP
TLF. 63 76 61 00 · BILTLF. 40 96 17 68

SUVEREN POLERING

Både private og erhverv

- ✔ **Parcelhuse**
- ✔ **Lejligheder**
- ✔ **Kontorer**
- ✔ **Erhverv**
- ✔ **Institutioner**

v/vinduespolerer Michael Bønke
Kroggårdsvænget 13, Brylle
5690 Tommerup
E-mail: suverenpolering@pc.dk

- Ring og få en suveREN aftale...
Tlf. 4027 2703

Dietrich Bonhoeffer og Kaj Munk

Af Niels Lysebjerg, præst i Verninge

De fleste kender Kaj Munk, der blev født i 1898, mistede sin far da han var to og sin mor da han var fem og voksede op hos noget familie ude på den flade lollandske ager, for så at blivepræst og forfatter i Vedersø ude ved klitterne på den jyske vestkyst. Han blev i begyndelsen af det 20. århundrede en af Danmarks mest betydelige dramatikere og samfundsdebatørrer og under krigen blev han kendt og beundret for sin modstand mod den tyske besættelse, en modstand, der ikke bestod i at sprænge jernbaner i luften eller hjælpe flygtninge til Sverige, men simpelthen bestod i at han turde stå frem og sige den tyske besættelsmagt imod. Og for det mod blev han skudt i 1944 og for det mod blev han jo nærmest helgenkåret umiddelbart efter krigen, men som årene gik kunne man ikke helt glemme af Kaj Munk havde flirtet lidt med nazismen og fascismen inden disse bevægelser havde vist deres sande væsen i fuld udblæsning så at sige. Man kunne heller ikke glemme at Kaj Munk havde været på den politiske højrefløj og begreber som troskab og ære, var jo efterhånden også forbundet med noget negativt. Sådan er det ikke nødvendigvis længere. Det er igen blevet stuerent at hædre de der gav, og giver deres liv for vores frihed

Ja de fleste ved hvem Kaj Munk er, men ikke mange ved at han deler skæbne med Dietrich Bonhoeffer. Ja mange her i landet ved end ikke hvem Dietrich Bonhoeffer var. Han var en mand der som Kaj Munk blev henrettet af nazisterne fordi han turde stå op imod den nazistiske vildfarelse. dertil kommer at de var begge teologer, de blev begge præster, og led som sagt begge døden pga. af nazisterne. Men så er det nogenlunde også der ligheden holder op.

Hvor Kaj Munk voksede op som enebarn og plejebarn i et fattigt husmandshjem langt fra hovedstaden, tilbragte Dietrich Bonhoeffer, der var født i 1906 i Breslau i det nuværende Polen, det meste af sin barndom og ungdom i de bedre kvarterer i Berlin sammen med sine mange søskende og sine forældre, hvor faderen var en anerkendt psykiatrisk overlæge.

Kaj Munk blev et forbillede i modstandskampen, men deltog ikke aktivt i den. Det gjorde Bonhoeffer derimod, uden dog at være kendt som den store frihedshelt. Kaj Munk var nok teolog, men han var ikke altid lige begejstret for teologien, som han syntes undertiden stod i vejen for den umiddelbare forkyndelse. Det samme kan man ikke sige om Dietrich Bonhoeffer. Han var en fremragende teolog og udgav flere vægtige teologiske værker, og fik hurtigt en doktorgrad fra universitet i Tübingen. Bonhoeffers velhavende familie gav ham mulighed for at rejse udenlands, han studerede i Italien, besøgte Nordafrika og var hjælpepræst og underviser både i Spanien, i London og i New York. I New York fik Bonhoeffer kontakt til de sorte menigheder i Harlem, som han foretrak frem for de hvide menigheder. Bonhoeffer følte at hos de hvide amerikanere konkurrerede de forskellige kirker om at holde de mest muntre gudstjenester, der således blev ligegyldige mens at der hos de hårdt plagede sorte amerikanere stadig blev forkyndt både himmel og helvede og især i salmerne kom ånden spiritualiteten frem. En åndelighed Bonhoeffer savnede i de hvides kirker. Samtidig var Bonhoeffer chokeret over hvordan sorte og hvide levede adskilt og hvordan sorte blev behandlet. Så dårligt blev jøderne hjemme i Tyskland dog ikke behandlet. Men det var også længe før Nazisterne kom til magten.

Kaj Munk

Bonhoeffers sociale indignation bragte ham til at bruge megen af sin ungdom på at undervise børn fra de udsatte og fattige sociale lag. De samme lag hvor nazisterne rekrutterede deres tilhængere. De store grupper af arbejdere der pga. Tysklands økonomiske kollaps var nedsunket i ulidelig fattigdom.

Bonhoeffer var stærkt inspireret af den måske største teolog i det 20. århundrede; Karl Barth og hans dialektiske teologi der var et opgør med den fremherskende protestanstiske teologi på den tid En teologi med en tendens til at se kristendommen som et moralsk etisk projekt i en videnskabelig forstået verden. Liberalteologien bliver udfordret under den første store krig, der jo viser at mennesker ikke bare kan gøre det gode, og dermed fremstår den dialektiske teologi, der hedder dialektisk fordi dialektisk betyder modsigende. Kort sagt himlens kongesøn fornedrede sig for at ophøje os der var fornedrede i synden, og derfor skal vi fornedre os over for Gud for at blive ophøjet. Det er sådan lidt firkantet sagt. Men som sagt for mange teologer var den dialektiske teologi befriende at beskæftige sig med frem for liberalteologien.

Bonhoeffers første store værk var doktordisputatsen Sanctorum Communio eller på dansk "det hellige fællesskab" om nødvendigheden af det kristne fællesskab. Og tanken om at alle kristne havde fællesskab ikke bare med Jesus men også med hinanden blev en vigtig del af Bonhoeffers virke og et vigtigt bidrag til den dialektiske teologi, som Bonhoeffer blev en del af.

Det næste store værk var Akt und Sein, som Bonhoeffer betragtede som sit ho-

KNARREBORG SMEDIE
v/ Karsten Pedersen - aut. gas & vandmester

VVS OG SMEDE-ARBEJDE UDFØRES

Vand
Varme
Naturgas
Solvarme
Blikarbejde
Smedearbejde

Tlf. 64 76 13 13

Møllebakken 15 · 5690 Tommerup
Biltlf. 20 46 86 10

LEH-SERVICE
og MASKINUDLEJNING

64 76 23 13

Møllebakken 15
5690 Tommerup

MUSIKER
SØREN S. MADSEN
so-madsen@hotmail.com
64 75 23 33
www.soerenmadsen.dk

HAUGE GRUPPEN

HAUGE SMEDIE
HYGIND SMEDIE
HAUGE VVS
HAUGE EL
HAUGE ENERGI
VAGN HANSEN

WWW.HAUGEGRUPPEN.DK
TLF. 66 18 96 00

Velkommen hos Tandlægerne Bøgild

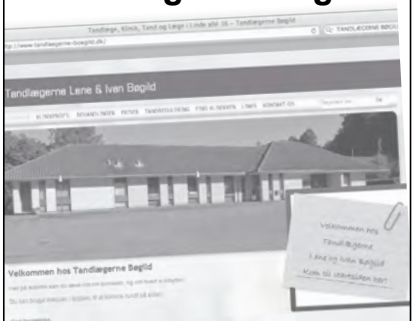

Tandlægerne Bøgild
Lægehuset · Lindeallé 16
5690 Tommerup
Tlf. 64 76 14 00

www.tandlaegerne-boegild.dk

Tommerup Grundejerservice
Med anlæg for haver

- **Anlægsarbejde**
- **Flisearejde**
- **Træfældning**
- **Vedligeholdelse**
- **Stubfræsning**
- **Flisehugning**

Tlf. 40 10 57 02 · Tlf. 64 76 29 02

www.grundejerservice.dk

vedværk. Titlen refererer til en anden berømt tysker, Martin Heidegger, der skrev det skelsættende filosofiske værk Sein und Zeit, Det er et teologisk svært tilgængeligt værk, men det er skriftet Nachfolge, -efterfølgelse Bonhoeffer er mest kendt for. Et værk han udgiver i 1937 der i nazismens og krigens skygge beskriver nødvendigheden af at følge Kristus. Bonhoeffer advarer mod den "billige nåde" At tro at blot man har Guds nåde så er alting godt og rart. Nej, man skal også leve op til Kristi formaning. At følge Kristus betyder ikke nødvendigvis at lide og dø som han gjorde, men at følge hans eksempel og leve op til hans krav om f.eks. næstekærlighed. Den indstilling blev Bonhoeffers død. For han stod ved sit ord. Han vendte hjem fra USA kort før krigen for ikke at svigte sine tyske frænder i det kirkefællesskab der efterhånden måtte gå under jorden.

For hvis man tror at Nazi-tyskland var ligeglad med den kristne kirke, så tager man fejl. Nazisterne, og Hitler personligt forsøgte at få både den katolske og de protestantiske kirke til at deltage i den nazistiske opdragelse af tyskerne I den lutherske kirke vandt "die neue Deutche Christen" frem med en opfattelse af at Jesus slet ikke var jøde og at selv kristne døbte jøder ikke havde samme rettigheder i den kristne kirke. I det hele taget blev kirkens lære tilpasset nazismen, for derigennem at overbevise endnu flere tyskere. Bonhoeffer kæmpede sammen med andre, også andre protestantiske kirker mod denne bevægelse og i 1934 udgav 150 præster og teologer fra 3 protestantiske kirker "Barmen erklæringen", der på alle måder undsagde de nye tyske kristne og nazismens indflydelse på kirken. Nogenlunde samtidig grundlagde Bonhoeffer sammen med Martin Niemöller og andre først præsternes nødforbund, dernæst "bekendelseskirken" som var en bevægelse inden for den tyske lutheranske kirke hvor man undsagde arierparagrafferne i den kirkeforfatning den nazistiske ledelse havde tvunget igennem, og op igennem 30'erne blev bekendelseskirkens medlemmer og menigheder mere og mere forfulgte og de måtte mødes i det skjulte.

Under krigen forbød Gestapo Bonhoefffer at prædike, undervise og udgive sine teologiske artikler. Det gjorde han nu alligevel, men ikke bare det. Han hjalp jøder på flugt og deltog i et, desværre mislykket, forsøg på at udrydde Hitler. Det sidste blev han ikke sigtet for, men for resten blev han sigtet for landsskadelig virksomhed og sat i fængsel i 1943 for øvrigt kort efter han var blevet forlovet. Senere fandt man ud af at han havde medvirket i et attentatforsøg og han blev overført til KZ-lejren Buchenwald hvor han blev henrettet den 9 april 1945 kun få dage før lejren blev befriet af allierede styrker.

Kaj Munk, og Dietrich Bonhoeffer har det tilfælles at de vokser op først i skyggen af den første store krig og herefter er de nøje spundet ind i de begivenheder der udspiller sig frem til den næste store krig, og det er jo en tid der er i den grad er med til forme verden i det 20. århundrede. Vi har nok en tendens til at se verdensudviklingen som noget der først tager rigtig fart efter 2. verdenskrig. Og mht. til den teknologiske udvikling, og den geopolitiske udvikling fra kold krig til globalisering, så er det måske rigtig nok, det har først taget fart efter 2. verdenskrig. Men åndeligt kulturelt set, så er vi så er det i begyndelsen af de 20. århundrede det begynder. Så er der nogen der siger hvad med fri abort og ligestilling og al den slags, jo men det var jo allerede igen før anden verdenskrig. Men ting tager tid, verden bliver ikke ændret fra den ene dag til den anden. Men altså i begyndelsen af det 20. århundrede er der en grøde og en udvikling som mange af os nok er ved at glemme. Og den tid bliver kendt når man beskæftiger sig med personer som Munk eller Bonhoeffer. Og gennem Kaj Munk og Dietrich Bonhoeffer lærer vi at livet aldrig er ligegyldigt. At livet giver mening når man lever og dør for frihed, og næstekærlighed og alt det andet der giver os menneskelighed.

Dietrich Bonhoeffer

LARSEN
UDSTYR TIL ENHVER FEST

UDSTYR TIL ENHVER FEST

Det er vigtigt med gode rammer, når man vil afholde en fest
– Med os som leverandør, er I sikret en professionel og sikker betjening.
Kontakt John Larsen på mobil 60 23 58 01 eller mail john@ll-fest.dk

Læs mere på ll-fest.dk

Holkebjergvej 100 · 5250 Odense SV
Tlf. 60 23 58 01 · john@ll-fest.dk · www.ll-fest.dk

Altid et hår bedre
Dame- og herresalon
Farver og striber
Kvalitet betaler sig
Kendte hårprodukter
Ring og bestil i god tid

kjær
hair design
v/ Lene Kjær Andersen
64 75 14 17
Kroggårdsvej 9 · Brylle · 5690 Tommerup
Onsdag lukket

AUT. KLOAKMESTER
KLOAK- OG ANLÆGSARBEJDE
VOGNMAND
ALT INDENFOR TRANSPORT
KRAN- OG SPECIALTRANSPORT

K·A

Kai Andersen's Eftf. A/S
64 75 12 59
WWW.KAI-ANDERSEN.DK

STATSAUTORISERET FODTERAPEUT

Klinik for fodterapi

v/ Statsaut. fodterapeut
LENE JENSEN
Tallerupvej 43, st. tv.
Tlf. 64 762 762
Mobil 40 177 762

Klinikken er åben
mandag · onsdag · fredag
- eller efter aftale

Tirsdag og torsdag foretages
der hjemmebehandling

Parkering i gården

Murermester
Karsten Berg
Aut. kloakmester

KB byg APS

Medlem af
Dansk Håndværk
GARANTIORDNING

Knarreborgvej 23 · 5690 Tommerup · Tlf. 40 23 39 39
www.kb-byg.dk

KMTECH ApS
BRYDER & TAVLE SERVICE

Vi udfører:

Brydere
Primær test
Elektrisk test
Rensning
Smøring
Reparation
Udskiftning af gammel
til ny bryder
Elektronisk certifikat
Tavler
Service og vedligehold
Rengøring og tavler

Kirkevej 3 · 5690 Tommerup
K.M. 51 52 06 81 · S.K. 51 52 06 80
www.kmtech.dk

Lions Club International gennem 100 år

Af Finn Petersen

Den 7. juni 1917 blev "The International Association of Lions Clubs" (Lions Clubs International) stiftet I Chicago, USA.

Baggrunden var den, at Lions Club Internationals stifter, Melvin Jones, i sin egenskab af erhvervsmand (forsikringsmand) var medlem af en erhvervsklub "Business Circle" der, som de øvrige Business Circle klubber, havde til formål, at støtte medlemmerne i deres erhvervskarrierer.

Imidlertid var Melvin Jones sig meget bevidst om det store behov der, også dengang, var i verden, for en humanitær indsats og dette sammenholdt med det potentiale i Business Circle klubberne udgjorde gav ham ideen til, at slå disse Business Circle klubber sammen og samtidig ændre deres formål så de tjente de humanitære behov i verden. Dette var selvfølgelig ikke noget alle medlemmer var lige begejstrede for, men det lykkedes, at få det gennemført så den officielle stiftelse som nævnt, kunne finde sted d. 07-06-1917.

Helt fra starten var hovedformålet med Lions at leve op til sit mantra: We Serve (vi tjener) forstået på den måde, at Lions vigtigste opgave er, at hjælpe andre med behov for hjælp uden, at skelne til egne interesser.

Grundstammen i Lions Club International er de lokale klubber som typisk har 20-40 medlemmer. Det vist sig hurtigt, at Melvin Jones havde ramt en tendens i samfundet til, at interessere sig mere for sine medmennesker frem for kun, at fokusere på egne interesser og allerede i løbet af 1920-erne var der, ud over USA, oprettet en masse klubber i både Syd- og Mellemamerika og i Canada.

I 1948 kom Lions til Europa og den første klub blev stiftet i Stokholm d. 24. marts 1948 og D. 15. september 1950 blev den første klub i Danmark stiftet (LC København). LC Tommerup blev stiftet d. 20. februar 1982.

I dag er der godt 300 klubber i Danmark med ca. 6200 medlemmer og på verdensplan har organisationen ca. 45.000 klubber i ca. 200 lande med tilsammen ca. 1.400.000 medlemmer.

Lions Club International har i årenes løb gjort sig gældende på en lang række punkter. Bl.a. kan det nævnes, at man er medunderskriver af FN's charter og derfor har fast sæde i FN's forsamling samt, at Lions Club International har tilsluttet sig FN's deklaration for menneskerettigheder og arbejder for samfundsforståelse og fred. I 2007 blev Lions Club International, af Financial Times kåret til den mest effektive NGO (ikke statslige nødhjælpsorganisationer) bl.a. fordi vi i Lions har en helt klar regel om, at de penge vi indsamler til humanitære formål alle (100%) skal gå til humanitære formål og, at alle andre udgifter så som administration m.v. betales af medlemmernes "egne lommer" gennem medlemmernes kontingent til Lions.

Ud over ovennævnte engagementer er Lions også meget aktiv med direkte hjælp til katastrofeområder og i det daglige arbejde yder Lions også hjælp til projekter af længere varende karakter så som f.eks. bekæmpelse af blindhed (fra f.eks. inficeret flod vand) og i årenes løb har Lions hjulpet flere hundrede millioner mennesker verden over til et forbedret syn. Også på områder for forbedret hørelse og bekæmpelse af diabetes er Lions meget aktiv på verdensplan, men også helt ned på lokalt plan hvor det er de enkelte klubber der støtter forskellige humanitære formål i lokalområdet, er Lions med til, at gøre en forskel. Det kan i den forbindelse nævnes, at i LC Tommerup har vi, ud over, at støtte mange af Lions Internationals projekter, også har kunnet bidrage med ca., 1 mio. kr. til lokale formål, i løbet af klubbens ca. 35-årige historie.

LH -gulve a/s

Linoleum Hansen A/S

Tagtækkervej 1 • 5230 Odense M • Tlf. 66156255

Tæpper • Vinyl • Linoleum • Trægulve
Industrigulve • Cementslidlag • Tyndpuds

www.lh-gulve.dk

Linie Service

• Total ejendomspasning • Vicevært
• Bygningsvedligeholdelse
• Anlægs- og Belægningsarbejde

Ring for uforpligtende tilbud
Kim Bruun Petersen · 22 15 37 59
Odensevej 48 · 5620 Glamsbjerg

www.linieservice.dk

DIN GODE MALER
KVALITET HVER GANG

MALERMESTER
Anita Krüger

Sortebrovej 18
5690 Tommerup

Mobil 20 16 21 87
kontor@dingodemaler.dk
www.dingodemaler.dk

Smart tøj og sko

Vi har bl.a.
Bessie, B. Young, Brandtex, Fransa, 2-Biz, Peppercorn, Skovhuus, OneTwo, Soulmate, Triumph og Trofé

Lizette

Modebutik for kvinder i alle aldre!

Tallerupvej 23	Algade 34	Bredgade 51
Tommerup St.	Haarby	Aarup
Tlf. 64 76 15 88	Tlf. 64 73 24 66	Tlf. 64 43 17 71

www.lizette-mode.dk · facebook: lizette-mode

Tommerup Turistfart A/S

AL BUSKØRSEL I IND- OG UDLAND

Ellehaven 19 . DK-5690 Tommerup
Tlf. +45 64 75 12 00
Fax +45 64 75 28 20
Værksted +45 64 75 26 26

Bordtennistalentet Michael Ejlersen, 15 år

Michael Ejlersen har vundet det danske mesterskab for drengehold de sidste to år sammen med holdkammeraterne fra OB-Bordtennis. Inden skiftet til OB startede Michael med at spille bordtennis i Bellinge i BBB-Bordtennis. Efter sommerferien har Michael flyttet skole fra Tallerupskolen, og han går nu på Brøndby Idrætsefterskole, hvor han går i 9. klasse og selvfølgelig med bordtennis som idrætsgren. Her trænes han bl.a. af ungdomslandstræneren Christoffer Pedersen. Vi fangede ham sammen med hans mor Karina Ejlersen, tidligere slagtermester i SuperBrugsen i Tommerup St., til et lille interview i efterårsferien, hvor han var hjemme i Tommerup på ferie. Michael er også i den kommende sæson personligt sponsoreret med spillertøj af den lokale SuperBrugs.

Bordtennis var lige sagen efter at have prøvet forskellige sportsgrene. Det startede i BBB-Bordtennis

Har du altid spillet bordtennis?

- Nej, da jeg var mindre prøvede jeg som så mange andre forskellige sportsgrene i Tommerup: Svømning, gymnastik, håndbold og lidt volleyball. Men da jeg var ni år og gik i 3. klasse i 2010 ville jeg forsøge mig med bordtennis. Der fandt jeg ud af, at bordtennis lige var en sportsgren, der passede til mig. I BBB trænede jeg to gange om ugen samt spillede holdkampe og stævner. Jeg nåede at blive nr. 2 samlet ved de fynske pointstævner og med mine holdkammerater i BBB vandt jeg som 12-årig den fynske Mesterrække, oplyser Michael

I BBB blev trænerne hurtig klar over, at Michael med sine meget skruede venstrehåndsloop var i stand til at give bordtennisbolden et helt særligt snit. Det kunne han udnytte med meget skruede server og til angrebsloops. Hans talent blev derfor hurtigt spottet uden for BBB, og sideløbende blev han derfor tilbudt ekstra træning i Talentcenter Fyn for ca. 4 år siden.

I OB var der et stærkt elitemiljø og masser af træningsmuligheder

Du skiftede til OB for ca. 3 år siden. Hvorfor?

- Jeg følte at tiden var inde til at prøve noget nyt. Her er der et træningsmiljø med mange dygtige, jævnaldrende spillere og kompetente trænere med divisionserfaring. Samtidig kunne jeg træne fire gange om ugen samt spille kampe og stævner i weekenderne, så det har været det helt rigtige for mig. De største triumfer har været at vinde DM-guld to gange med OB's drengehold. Men det gav mig også nye spillemæssige udfordringer at have spillet i Fynsserien for voksne i sidste sæson. Her sluttede vi nr. 2 i rækken.

Hård træning og disciplin i livet på efterskolen

Efter sommerferien er der sket en stor omvæltning i Michaels 15-årige liv. Det hjemlige og trygge miljø på landejendommen tæt på Hesbjerg Skov og med skolegang med kendte klassekammerater på Tallerupskolen er byttet ud med livet på en elite-idrætsefterskole med ca. 100 nye kammerater og langt hjemme fra mor, far og lillesøster.

På skolen bor vi på værelser to og to. Jeg deler værelse sammen med en fodboldspiller. Vi er kun tre elever, der er udvalgt til bordtennislinjen. Vi har morgentræning fire gange om ugen fra kl. 8 til 10. To gange træner vi bordtennis og to gange om ugen har vi styrke-, smidigheds- og udstrækningstræning. Herudover træner jeg to aftener om ugen i min nye klub Amager Bordtennisklub, hvor de to andre fra bordtennislinjen også spiller på Juniordivisionsholdet, oplyser Michael

Træningen i Idrættens Hus i Brøndby er meget hård, og der er en strengere disciplin end jeg før har oplevet. Man skal være virkelig koncentreret og give sig fuldt ud. Og efter træningen er man bare helt færdig nogle gange. Gør man ikke det, kan man risikere at få en uges karantæne fra træningen, så man tænke over, hvorfor man overhovedet har valgt at gå elite-idrætslinjen. Jeg har da også udviklet mig som spiller, så jeg håber også, at jeg på et tidspunkt kommer til at spille seniorkampe på Amagers divisionshold

Den sparsomme fritid går med hygge sammen med de øvrige elever. Nogle gange med vægttræning, og ellers hygge med bordfodbold, computer og snak. Og så er der også nogle nye opgaver, når man skal klare dagligdagen selv uden sin far og mor.

Mor klarer vasketøjet

Men vasketøjet har jeg stadig fornøjelsen af at vaske, griner Michaels mor Karina. Michael afpasser nemlig sine hjemmebesøg, så det passer med, der er behov for tøjvask. Det er nu også dejligt nok, for vi savner selvfølgelig Michael i vores dagligdag. Det er jo ikke meget vi får set til ham, for i mange af weekender er der holdkampe og stævner, og når han er hjemme, har Michael jo også behov for at gense sine gamle kammerater, siger Karina med et smil på læben.

Skolemæssigt er det 9. klasse, der skal passes med et godt resultat. Hvad der så skal ske derefter, har jeg endnu ikke taget stilling til. Men bordtennissporten vil helt sikkert fortsat have høj prioritet, tilføjer Michael.

MICHAELS MASKINSTATION

v. Michael Larsen aut. kloakmester

- Jordarbejde/jordflytning
- Kloakering/dræn
- Belægningsarbejde
- Anlæggelse af veje
- Levering af sten og grus
- Spuling/slamsugning
- Såning af græs
- Nedbrydning
- Betonarbejde

Toftevej 46 · 5690 Tommerup · Tlf. 21 64 45 54 · michaelsmaskinstation.dk

MURERMESTER
HENRIK SVENDSEN

- Totalentreprise
- Flise- og murerarbejde
- Ny- og tilbygning
- Entreprenør & Aut. kloakarbejde

BYG GARANTI ORDNING

Kirkevej 34
5690 Tommerup
Tlf. 64 76 26 01
Bil 40 16 42 08

Malermester Klinkert ApS
Kvalitet og Kundeservice

Alt indenfor malerarbejde:
- I forbindelse med nybygning
- Renovering
- Maskinspartling
- Sprøjtemaling
- Dekorative effekter og tapeter
- Gratis rådgivning
- Salg af maling til private

HAVBAKKEN 155 • 6710 ESBJERG V

WWW.KLINKERT.DK • TEL.: 26 28 75 97

NYHED

Hos MRH Biler i Tommerup finder du nyere brugte kvalitetsbiler i prisklassen kr. 50.000 op til kr. 500.000

Reparationer
•
Opgørelse og reparation af forsikringsskader
•
Syn af person- og varevogne
•
Service & vedligehold

MRH-Biler

Ellehaven 6 · 5690 Tommerup · www.mrh-biler.dk
Værksted 64 75 10 56 · Bilsalg 64 75 21 82 / 30 28 9643

NIPA

NIPA ApS
ELLEHAVEN 11
5690 TOMMERUP
TLF. 64 75 14 08

Juleglæder

Af Jessica Wendelboe

Der er efterhånden julemusik på alle radiokanalerne. Det er ikke, fordi jeg har noget i mod det – i hvert fald ikke de første fem gange, jeg har hørt den samme sang-. Sneen får hele stuen til at lyse op, og giver en meget julet stemning i huset. Den ligger som en stor tyk vinterdyne på græsplænen udenfor, med små katte- poter på. I dag er det meningen, at vi skal have risengrød, men kun fordi mor havde for travl til at lave det den 1. december, som ellers altid har været en tradition. Hun har det med at brænde grøden på, men vi spiser den som regel alligevel. Undtaget sidste år, hvor vi endte med at bestille pizza, men jeg klager ikke. Jeg har aldrig været særligt glad for risengrød, og slet ikke med smør og kanel. Jeg spiser det kun for ikke at såre min mor, hun bliver meget hurtigt fornærmet. I næste uge kommer min far hjem, for første gang i 2 år. Han er forretningsmand, og hans kontor ligger i Kina. Han plejer at komme hjem omkring jul, men bare ikke sidste år. Hver gang den tid nærmer sig, hvor min far kommer hjem, bliver min mor så glad og nervøs. Hendes personlighed forandrer sig, og hun bliver mere piget.

Jeg er blevet sendt op på værelset for at gøre rent - igen. Når jeg selv står og kigger ind på mit værelse, kan jeg ikke så noget rod, men så kommer min mor, og hun kan finde mindst 27 ting, jeg ikke har gjort ordentligt. Jeg smider mig ned i sengen med at højt bump, som sikkert kan høres inde ved naboen. Lugten af rengøringsmidler hænger i luften, som minder om lugten af toilet. Oppe i loftet har jeg hængt min plakat med mit ynglingsband Black Veil Brides op. Den hænger lidt skævt, men jeg er for doven til at rette den. Nu hvor jeg har fået tilfredsstillet mit behov for at beglo Andy Biersacks engleansigt, må jeg hellere støvsuge resten af værelset.

I dag kommer min far hjem fra Kina, eller der tror jeg i hvert fald. Det er sket før, at han er blevet par dage forsinket, hvis der kommer noget op i sidste øjeblik. Jeg har høje forventninger til denne jul, da min onkel ikke har mulighed for at komme. Han plejer altid at være meget pessimistisk. For 3 år siden endte det med, at gæsterne tog gaverne med hjem i stedet for at åbne dem sammen, men det er en typisk jul hjemme hos os. Jeg vender mig om i den knirkene lædersofa og får hurtigt øje på en bil, der er ved at parkere ude i indkørslen. Uden at tænke mig om rejser jeg mig op og løber over til døren. Min far når dårligt nok at træde ud af bilen, før jeg omfavner ham. Jeg lægger ikke mærke til, at jeg var kommet til at græde, før min far nævnte det. Bag mig kan jeg mærke min mors skikkelse komme nærmere. Vi står alle sammen og krammer hinanden i, hvad der føles som en evighed.

I år holder vi jul den 23., fordi min far skal tilbage til Kina den 24. Det gør ikke så meget, så længe vi er sammen. Min mor prøvede på at lave pandekager, nu da min far er kommet hjem, men det gik ikke så godt. Det endte med at min far tog over, det er åbenbart et hit at lave pandekager ovre i Kina, fordi at han er pænt god til det. Jeg kan smage at jeg har fået fisket en af min mors pandekage op fra tallerkenen, og jeg vælger ikke at nævne noget ved, da jeg ikke vil ødelægge øjeblikket.

Mor render rundt og rydder op for 3. gang i dag bare for at være sikker på, at når gæsterne kommer ser alt perfekt ud. Jeg har aldrig forstået, hvorfor det er så vigtigt, at alting ser bedre ud, end det er, i sidste ende ser alting jo ud som før, der blev ryddet op. Gæsterne kommer om ca. 3 timer, vi bliver i alt 11 personer. Jeg bliver overrasket hvert år, når jeg ser vi alle kan nå at være i vores lille treværelses lejlighed. Heldigvis er det min far det laver maden, for ellers ville vi kun blive os tre. Der er stadig ingen, der har fået taget mod til sig til at fortælle min mor, at hendes mad ikke er den bedste. Jeg kom engang til at sige, at hendes mad mindede mig om en regnorm, jeg havde spist, men det er nu længe siden.

Larmen fra 9 mennesker bliver hurtigt meget frustrerende, så jeg beslutter meget hurtigt at gå ind på mit værelse. Vi mangler kun tante Sophie og hendes nye mand. Hun plejer for det meste at komme for sent, da hun skal have et 2 centimeters lag af makeup på, før hun går ud af huset. Problemet er bare det ender som reelt på vores hvide sofapuder efter 3 glas rødvin.

Jeg hører hoveddøren smække ude i gangen, og tante Sophies skingrer stemme, der skære gennem luften. Min mor kommer op til mig og beder mig at komme med ind i stuen og spise. Det er rart endelig at være samlet med hele familien igen, selvom der selvfølgelig er nogle "få" skænderier. Som sædvanligt går middagen fint, og nu venter vi på risalamanden. Voksne mener altid, at efter man har spist hovedretten, skal man slå mave i mindst 1,5 time. Det giver ingen mening, hvorfor de spiser så meget, at de ikke kan få desserten ned, det er det bedste ved hele aftenen.

Det bedste tidspunkt juleaften- ud over desserten- er når man må åbne sine gaver. I vores familie skiftes vi til at åbne en gave af gangen, og i år har jeg fået lov til at starte med at åbne en gave. Jeg tager pakken op og mærker tydeligt, at det sikkert er tøj, da pakken er meget blød. Inde i pakken ligger der en utrolig smuk kjole og på mærket, står der noget på kinesisk. Jeg kigger over på min far og kan se, at han sidder og venter på min reaktion. Jeg kravler over til ham og giver ham en kæmpe knuser.

Resten af aftenen går hurtig og før jeg ved af det, er min far igen taget til Kina, og nu kan jeg ikke vente til næste jul.

Førstepræmien blev vundet af Jessica Wendelboe fra 9. a på Tallerupskolen og nr. 2 blev Anne Kirstine Nielsen fra 9. b. Vinderen modtager 750 kr. og nummer to 250 kr.

Vi takker alle deltagerne for deres indsats og håber, at de også i fremtiden vil få lyst til at skrive nye historier. Hvem ved – måske er der en forfatter gemt i dig!

Julehæfteudvalget
Lions Club Tommerup

Nr. Lyndelse Tagdækning A/S

Tagpapdækning
Tagrenovering
Tagvedligeholdelse
Merisolering
Listedækning
Tagreparation
Tagfoliedækning
Ovenlys

Uforpligtende tilbud og gratis tageftersyn

Ring 65 95 75 55

Industrivej 1 · 5260 Odense S · Tlf. 65 95 75 55 · Fax 65 95 75 50
Web: www.nltag.dk · Mail: nltag@nltag.dk

TEAM
Re:Style
[V/Frisør Louise Langeberg]

[online booking på www.re-style.dk]

Tallerupvej 47 . 5690 Tommerup . Tlf. 64 76 28 08/42 42 14 28
[www.teamnewhair.dk]

Mandag og torsdag 9-20 · Tirsdag, onsdag og fredag 9-17 · Lørdag 8-12

Vi ønsker alle en glædelig jul
samt et godt nytår

REMA 1000
Discount med holdning

Tommerup St.

Mine kunder
ønskes
en god jul
og
et godt nytår

SALON AGERTOFTEN 14
HERDIS
BRYLLE 64 75 20 88

herdis@salonherdis.dk

Michaels Maskinstation

Investeringer under krisen gav pote. Indehaver af Michaels Maskinstation, Aut. Kloakmester Michael Larsen, kunne som så mange andre mærke finanskrisen for otte år siden, men valgte at fortsætte med at investere for at vokse.

Det var fornuftigt at, vælge at fortsætte med at vokse i stedet for at stå stille, for jeg har jo kunnet se, at andre, der valgte at rebe sejlene, ikke har klaret skærene, siger Michael Larsen.

Moderne maskinpark

Nu tror jeg også, at jeg er ved at have nået mit mål og vil vokse og investere i et langsommere tempo, men jeg ønsker fortsat at være på forkant med den tekniske udvikling, så mine maskiner er så nye og teknisk avancerede som muligt. Jeg har således i dag fire nye gravemaskiner, alle med GPS baseret maskinstyring, og for mig er der ingen tvivl om, at GPS er fremtiden, siger Michael Larsen.

Ude og tjene penge

Hans samlever og siden 2007 ansat på kontoret sammen med to andre, Stine Borgersen, indskyder, at hun før har hørt Michael sige, at nu skal der ikke købes flere nye maskiner. Med der går som regel ikke længe, før der igen står en ny maskine i den store hal.

Tre lastbiler

I dag råder han også over tre lastbiler og en nyligt erhvervet vognmandstilladelse. Det giver ham mulighed for, at beholde al den kørsel der er i forbindelse med både landbrugs- og entreprenøropgaver, hos sig selv. Når det gælder opgaver med udbringning af gylle, har han en stor gylletrailer og buffertank, så han kan undgå for megen kørsel med traktor og gyllevogn på landevejene.

Opgaver i stort område

Michaels Maskinstation er en af de største entreprenør forretning i Assens Kommune, men breder sig med sine entreprenøropgaver langt ud over kommunens grænser. Vi har aktiviteter på hele Fyn og også i Jylland, især i Trekants-området, som vi fremover vil satse mere på, udtaler Michael Larsen.

Blandt afsluttede og igangværende projekter kan nævnes, boligprojekt i Bogense, netop afsluttet byggemodning i Verninge for Assens Kommune, nyt kontor og udstillingslokale for Autohuset Vestergård i Odense samt kloakseparering i Glamsbjerg for Assens Forsyning A/S.

Michael har ved mange projekter et tæt samarbejde med Murerfirmaet Rishøj A/S i Gelsted.

Har udnævnt formand

Michael startede sin virksomhed i april 1999, og har siden løbende udvidet forretningen til det den er i dag og vil inden for få år kunne fejre sit 20 års jubilæum. Han har travlt og har da også udnævnt en af sine medarbejdere, Mikkel Haugsted Hansen, til formand, så han kan hjælpe med det administrative.

Han har også en politik, der går ud på at yde en særlig indsats for nogle af dem, der ellers, f.eks. på grund af en psykisk lidelse, har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Således har han netop fastansat en medarbejder, der trods sin sygdom har formået at uddanne sig som rørlægger.

Michaels Maskinstation løser alle opgaver inden for vognmandskørsel, slamsugning og spuling af kloakker, hvor han råder over to slamsugere nu, tv-inspektion, høstning og gyllekørsel, kloakering, belægning, nedbrydning og jordflytning.

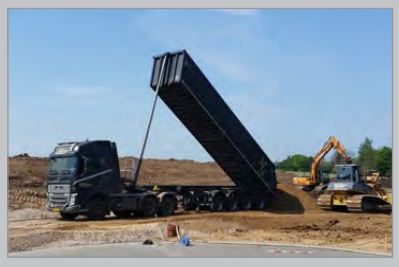

THODE TØMRER & SNEDKER A/S

en del af Raunstrup Tømrer

Tag • Glarmester • Nybyggeri • Energirenovering
Vinduer og døre • Bygningsservice

Hestehaven 33 · 5260 Odense S · Tlf. 66 15 22 00
info@thode.dk · www.thode.dk

BYG GARANTI ORDNING

Det friske brød
fås hos din lokale bager
Vi kringler den

Tommerup Bageri
v/ INNA STEENFELDT
SKOLEVEJ 15 • 5690 TOMMERUP
TLF. 64 76 11 16

FIND DIN NYE BOLIG HER:

www.miljo-bo.dk
Tommerup Ejendomstrading A/S

Læderbælter i lange baner

Bosswik producerer læderbælter og livremme i Tommerup. Fra Højeløkkevej blev der sidste år sendt op mod 200.000 bælter ud til hele Danmark og resten af norden. Bosswik beskæftiger lige over 20 personer med produktion, ekspedition, administration og salg af bælter.

Processen starter med hele oksehuder fra europæiske garverier, som kommer til Tommerup, hvor de bliver skåret til remme og andre læderstumper. Gennem dygtigt håndarbejde og effektive maskinprocesser bliver der stanset, præget, profileret, farvet, limet, syet og meget mere indtil bælterne er helt færdige og klar til brug.

I 1989 startede Bosswik, og det er blevet til mange bælter siden da. Med et par års undtagelse er langt de fleste af bælterne blevet lavet i Tommerup gennem tiden. Moden bliver nøje fulgt i hele Europa, så nye kollektioner bliver udviklet til den rigtige trend samtidig med at være tidløs nok til at kunne blive båret i de mange år, som de fleste læderbælter holder.

Med al den ekspertise i at producerer bælter, hjælper Bosswik også andre store brands med at udvikle og producerer deres bælter. Denne private label sikrer, at flere læderbælter i danske og udenlandske butikker er danskproducerede.

Med alle disse års erfaring med læder, er der også lige så stille ved at blive rettet fokus på andre smålædervarer. De rigtige råvarer er i huset og færdighederne til at arbejde med materialet er der også, så inden længe vil man også se danskproducerede kortholdere, punge og andre lædervarer fra Tommerup.

Ved udgangen af oktober 2016 var årets fremgang på over 32 %. Fremadrettet sigter Bosswik på en årlig fremgang på minimum 25 %. Det skal nås primært gennem nye varer og brands og mere eksport. Så der bliver selvsagt travlt på Højeløkkevej i Tommerup.

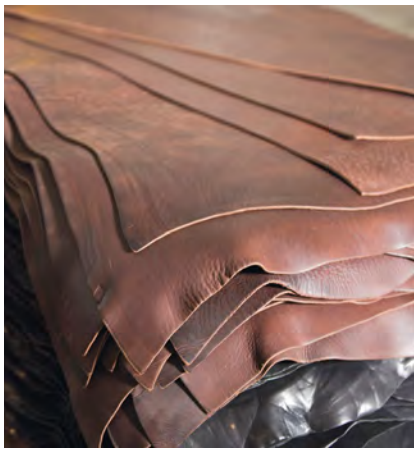

Glædelig jul
- og godt nytår!

Velkommen i Tommerup og Broholm kirker!

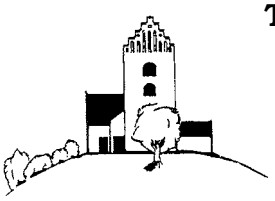

Se hjemmesiden:
www.tommerupogbroholm.dk

Tommerup Tømrer- & Snedker ApS

64 76 10 75 · 81 75 10 20

Tommerup Tømrer & Snedker

GLASARBEJDE · NYBYGNING
TILBYGNING · OMBYGNING
TAGARBEJDE · RENOVERING
Speciale: Døre og vinduer efter mål

Tallerupvej 49 - Tommerup St.
5690 Tommerup

Tommerup Apotek

Åbningstider:
Mandag - fredag 9 - 17.30
Lørdag 9 - 12.30

Tallerupvej 15
5690 Tommerup
Tlf. 64 75 10 16
tommerupapotek.dk

LIONS CLUB TOMMERUP sælger KUNSTGØDNING

Igen i år sælger vi kunstgødning til private husstande i Tommerup kommune.

- Vi lægger en seddel i jeres postkasse ugen før vi kommer rundt, og så skal man bare være hjemme.
- Vi ringer på, og I får kunstgødningen leveret med det samme.
- Betaling sker som kontant eller med Mobilpay.
- Man skal ikke bestille i forvejen.

Vi kommer rundt lørdag den 11. marts 2017.

Lions Club Cup ’16 – Mere end blot et motorløb!

Af Finn Petersen

Lions Club i Tommerup støtter Tommerup Motocross- & Speedwayklub og hjælper dermed en stor gruppe unge til at få en meningsfyldt fritidsinteresse, hvor de kan bruge deres energi positivt fremfor negativt. Og det i en grad så kommunens SSP-medarbejdere har lagt mærke til et markant fald i hærværk begået af de helt unge. Trods det, at der ikke kan dokumenteres en direkte sammenhæng, føler gadeplansarbejderne sig overbeviste om, at aktiviteterne i Tommerup Motocross- og Speedwayklub kan tage del i den ære, og Lions Club , Tommerup Afdeling ligeledes, for uden deres økonomiske støtte kunne vi ikke….. udtaler Klubleder Peer Bjørnskov Madsen

Med en snerren fra en Puch og en Kreidler knallert, kommer Peter og Søren, helt pløret til, ud fra motocrossbanen i Ellehaven, giver hinanden en ”high five” og råber i kor ”godylt”. Året er 1980, og Tommerup Kommune har netop færdiggjort både klubhus og baneanlæg i Ellehaven, som de unge med ”benzin i blodet” kan boltre sig på. Udgangspunktet dengang var en ombygget gadeknallert, som blev tunet og påsvejst afstivninger så stellene ikke knækkede, og så var det ellers bare på med en ”snublekyse”, og så ud at køre på banerne. Om det var på speedwaybane eller motocrossbane var hip som hap!

36 år er gået siden da, og da Lions Club Cup’16 blev kørt på banerne i Ellehaven i år, lød det som summen fra en stor bisværm der søger efter bo. Her var der nemlig 40 unge motocross- og speedwaykørere som kæmpede om pokaler, medaljer, laurbærkranse og mesterskabstitler!

I 2016 er det ganske andre maskiner der kører på banerne, Suzuki og Yamaha motocrossmaskiner er toneangivende på motocrossbanen, og på speedwaybanen kører nu ”rigtige” speedwaymaskiner, dog med mindre motorer end man ser i fjernsynet når der køres WM Grand Prix. Kørerne er den samme type unge som dengang i 80´erne men nu med korrekt sikkerhedsudstyr, og et flagreglement som skal læres, og overholdes. Klubben har faktisk eksisteret i mere end 36 år, og var i en lang årrække en del af Tommerup Ungdomsskoles tilbud, men hører nu, efter kommunesammenlægningen i 2007, ind under Assens Ungdomsskole.

Fra 2002 fik klubben egen selvstændig bestyrelse og ledelse, og er siden vokset betydeligt i medlemstal og aktivitetsniveau. Klubben er desuden organiseret i Ungdomsringen – helt korrekt kaldet Ungdomsringens Motoraktivitet (UMA), og deltager i UMA`s Løbsserie som har et reglement der er sammenligneligt med Dansk Motor Sports Unions. Men i UMA regi er der lavet flere klasser med forskellige motorstørrelser så alle kan deltage, og det er således ikke størrelsen af tegnebogen som afgør om man ligger forrest i feltet. ”Og det er vigtigt”, siger Klubleder Peer Bjørnskov Madsen. ”Her i klubben gælder det mere om at være med, end at vinde, og samtidigt bliver man en del af et unikt fællesskab, som alle oplever når de besøger os. Det sociale sammenhold vægtes højt i klubben, og alle er velkomne, for vi har maskiner i flere klasser så alle kan være med, og vi deltager i både nationale som regionale mesterskaber, og så har vi enkelte klubstævner, som f.eks. ”Lions Club Cup”, siger klublederen.

Til Lions Club Cup´16 var det ikke kun kørerne der kom på podiet der fik pokaler og kranse, for det er aftalt at beløbet Lions Club i Tommerup donerer til klubben, også skal bruges til ekstrapokaler, som kan gives til de unge ud fra lidt andre kriterier end de opnåede resultater på banerne. Dis-

Kvalitetsvinduer og døre efter individuelle
løsninger og mål
udføres i fyrtræ, mahogni og PVC
Vi er tilsluttet DVC og DIM

DTI·DVC CERTIFICERING
INDEKLIMA MÆRKET

TOMMERUP VINDUET A/S
A/S REG. NR. 189.722
ELLEHAVEN 2 • DK-5690 TOMMERUP • TLF. 63 76 61 10 • FAX 63 76 61 11

Verninge Blomster Center

Verninge Blomster Center
Hesselhoved 4 · 5690 Tommerup
Tlf. 64 75 18 13

Traditionelt binderi
Alternativt binderi
Begravelses binderi
Brudebuketter
Kistebuketter
og meget mere...

www.verningeblomstercenter.dk

Verninge Savværk ApS

✔ BRÆNDE
✔ TØMMER
✔ TRÆFLIS

TLF. 64 75 14 65

www.skovservice.dk

AL AFFALD
FJERNES

Med og uden grabbe.
Sten og grus
leveres.
Containere til
industri og
private udlejes.

Vognmand
ARNE NIELSEN
Brylle . Tlf. 64 75 14 15

AAGAARD
MASKINSERVICE

v/ Søren Aagaard
Telefon 2063 2903
Kastaniely 6 · 5690 Tommerup
www.aagaard-maskinservice.dk

- Værktøjsmaskiner
- Service
- Montage

OFFSET·TRYK
D!G!TAL·TRYK
PLAKAT·PR!NT

TOMMERUP & VISSENBJERG TRYK

Vagtelvænget 10
5610 Assens
Tlf. 64 47 24 25
Fax 64 47 26 14
mail@vissenbjergtryk.dk
www.vissenbjergtryk.dk
tt@tommeruptryk.dk
www.tommeruptryk.dk

se pokaler gives nemlig som opmuntrende skulderklar til de unge som må kæmpe med andre ting end en genstridig maskine, som for belønning for at udvise godt kammeratskab, både på, og uden for banerne! Her er nemlig et særligt rum – hjerterum - til de unge, der ikke falder naturligt ind i andre sociale sammenhænge. Det kan ofte være de unge, der bevæger sig lidt i periferien af samfundet og som er utilpassede. Klubben er også for dem, der oplever nederlag andre steder, og som ikke kan begå sig i andre sammenhænge. De er måske ikke så smarte i tøjet, veltalende eller med på noderne, som mange andre unge er, siger klubbens leder, Peer Bjørnskov Madsen.

I klubben har alle nemlig lige vilkår uanset hvor man kommer fra. Udgangspunktet hos os er nemlig, at de unge bliver ligestillet med de andre. Her er de ligeværdige, forklarer klublederen. Her bliver der stillet krav og sat grænser som de kan leve op til. De skal føle sig accepteret for det, de er, og ikke for det, de ønsker at være. Det skal ikke handle om at vinde pokaler, og dem, der kommer her kun for det, falder hurtigt til jorden, siger Peer Bjørnskov Madsen.

At de unge har et sted at få brændt noget krudt og benzin af, har også haft den konsekvens i området omkring klubben, at kommunens SSP-medarbejdere har lagt mærke til et markant fald i hærværk begået af de helt unge drenge. Trods det, at der ikke kan dokumenteres en direkte sammenhæng, føler gadeplansarbejderne sig overbeviste om, at Tommerup Motocross- og Speedwayklub kan tage del i den ære.

Tommerup Motocross- & Speedwayklub har altid stor tilslutning til sine stævner, ikke mindst til dette års afvikling af Lions Club´16. ”Og det er vi rigtigt, rigtigt glade for” siger klubleder Peer Bjørnskov Madsen. Klubben har i rigtigt mange år fået stor opbakning til sine aktiviteter, og vi har fået op til flere donationer fra Lions

Clubs Tommerup Afdeling, som vi er dem meget taknemlig for. Det gør nemlig at så mange som muligt kan deltage i denne positive aktivitet, hvor unge får brugt mange kræfter positivt i stedet for negativt på at tumle motocross- og speedwaymaskiner på klubbens baneanlæg, men også får sig en fritidsinteresse der giver dem både faglige og personlige kompetencer og rigtigt mange gode venner.

Klubbens aktiviteter og miljø tiltrækker i stigende grad unge som ikke i så høj grad benytter andre sports- eller fritidstilbud, men som mere føler sig hjemme i et miljø hvor det drejer sig om motorer, fart og spænding, og de oplever her en atmosfære hvor de føler sig velkomne og accepteret, hvilket igen er medvirkende til at give dem deres egen identitet og deraf får de øget selvfølelse og selvværd siger klublederen.

Her i sæson 2016, kan vi ”vigte” os af at have fået 3 fynske mestre i motocross og 1 i speedway som endog også har taget DM Titlen i den klasse han kører i, og efter den nyligt afholdte DM Finale i motocross er jeg efterfølgende blevet kontaktet af flere familier fra det jyske, som alle søger boliger på Fyn i forb. med jobskifte, og som gerne vil bosætte sig i nærheden af Tommerup Motocross- & Speedwayklub, for at kunne deltage i vores aktiviteter. De skal naturligvis være meget velkomne i klubben, siger Peer Bjørnskov Madsen, og glæder sig over at klubben må anses for at være et stærkt og positivt aktiv i kommunen, når den ligefrem kan være medvirkende til at forøge indbyggertallet.

– Så det da ikk’ så ringe endda. Men det er ikke det væsentlige” siger klublederen. ”Godt er det at vi sportsligt kan fremvise gode resultater, men mindst ligeså vigtigt er det at klubben fungerer som et vigtigt ”åndehul” for vore unge, hvor de føler de har et fristed, får gode kammerater og en aktiv fritidsaktivitet.

bravida
VI GIVER BYGNINGER LIV

TOMMERUP FORSAMLINGSHUS
KIRKEBJERG

Hyggelige lokaler
Altid til tjeneste

Henvendelse på værtens
tlf. 21 83 82 21

Rettlse til
Jul i Tommerup 2015

Ved sidste års artikel
"Lille Lines far kom ikke
hjem til jul" havde sætternissen
desværre været på spil,
og forfatternavnene var gledet ud.

Artiklen var udarbejdet
af Jytte Hammerich,
Alice Sachse og Leif Sepstrup.

Sidstnævnte fortæller til
Lokalhistorisk Forenings
generalforsamling den 28. marts
2017 videre om den morderiske
smed Eckmann i Nårup!

Det lokale arkiv & Lokalhistorisk forening
for Broholm - Brylle - Tommerup & Verninge Sogne

Åbent
Hver mandag
formiddag 9-12

1. og 3. mandag i måneden
fra 19-21

Lukket
i juli og december
og på helligdage

Lokalhistoriske bøger
sælges fra arkivet

Ryttergade 3, Brylle
Tlf. 64 75 13 00

arkivet-5690@pc.dk
www.tommeruparkiv.dk

Det lokale arkiv &
Lokalhistorisk forening for
Broholm - Brylle - Tommerup & Verninge Sogne

Indsamling til Loppemarked

MUSEUM
LILLESKOV TEGLVÆRK

LIONS INTERNATIONAL
Lions Club Tommerup

Vi holder loppemarked igen den **3. september 2017.**
Mener du at have nogle ting, som vi kan bruge, hører vi meget gerne fra dig.
Vi henter i **2016** d. 17.12 og i **2017** den sidste lørdag i hver måned, men et andet tidspunkt kan arrangeres.
Ring til Poul Erik Sørensen på tlf. 4024 2746.

Med venlig hilsen
Foreningen Lilleskov Teglværk og Lions Club Tommerup

Tallerup Antikvariat
Tallerupvej 19, Tommerup St.
tlf. 28 19 38 50

Fag- og skønlitteratur
Blade, tegneserier & tidsskrifter
og vinylplader
Landbrugslotteriet & Varelotteriet
tallerup-antikvariat@12move.dk

Tommerup Efterskole

Af Peter Munk Povlsen, forstander

Ny forstander på Tommerup Efterskole!

Jeg har nu haft min dagligdag på Tommerup Efterskole i knapt et år. Den første eufori og forvirring har efterhånden lagt sig, og det står nu klart for mig, at virkeligheden på Tommerup Efterskole lever mere end op til mine forventninger. Det er fantastisk at komme til en skole, der i den grad emmer af livsglæde, engagement og en tilpas mængde frækhed.

Velkommen på landet

Min kone Merete, vores datter Esther og jeg er flyttet ind i forstanderboligen og er så småt ved at vende os til duften af land og udsigten over marker. Det er en noget anderledes virkelighed, end vi var vant til i en femtesals-lejlighed i Aarhus. Men vi nyder i den grad at komme til et sted, hvor man hilser på hinanden i Brugsen, og hvor ekspedienterne rent faktisk er servicemindede og hjælpsomme.

Men er det så nok til, at vi føler os hjemme? Hvad vil det sige at føle sig hjemme? Vi er flyttet ind lige op ad et af de mest levende steder, man kan forestille sig, og det er i den grad relationerne, der gør, at jeg føler mig hjemme på Tommerup Efterskole. Meningsfyldte snakke og diskussioner med motiverede og engagerede medarbejdere. Pejsestuehygge, fodbold og et knus med de dejligste elever. At føle sig mødt og inviteret indenfor.

Efterskolen som et hjem

For mig er efterskolen også et hjem i en periode af livet. Et sted, hvor man kan være sig selv, slappe af og udvikle sig i trygge rammer. Et sted hvor der er plads til at tage fejl og begå fejl, ja måske nærmest en pligt til at begå fejl. For hvis ikke vi begår fejl, så bliver vi heller ikke klogere på os selv og hinanden. Tommerup Efterskole er og skal være et sted, hvor eleverne møder lærere, køkkenpersonale, kontorpersonale og pedeller med holdninger og værdier, som de tør sætte på spil. Vi er en skole med et kirkeligt fundament. Vi tror på, at livet er givet, men vi tror også på, at ansvaret for at gribe det med glæde er vores som mennesker. Her holdes morgen- og aftensang, her fortælles med afsæt i, at der er noget eller én der er større end os selv, men der gives også i de rammer frihed til, at eleverne selv må forme deres tro og holdninger til livet. Både når de er enige og uenige. Vores mål er dermed at skabe rum for, at holdninger og meninger kan blive udviklet og udfordret.

Velkommen indenfor

Tommerup Efterskole har eksisteret siden 1906, hvor skolen startede som højskole - siden 1976 har den fungeret som efterskole. Vi er en skole, der igennem alle årene har været en aktiv del af kirke- og samfundslivet i Tommerup, og det vil vi fortsat være. Vi vil i de kommende år lave flere arrangementer, hvor byens indbyggere inviteres indenfor til arrangementer og samvær. Vi er en åben skole, hvor man er velkommen til at stikke hovedet ind og hilse på elever og medarbejdere. Vi glæder os over at være en del af Tommerups historie, og vi glæder os til aktivt at bidrage til byens fremtid.

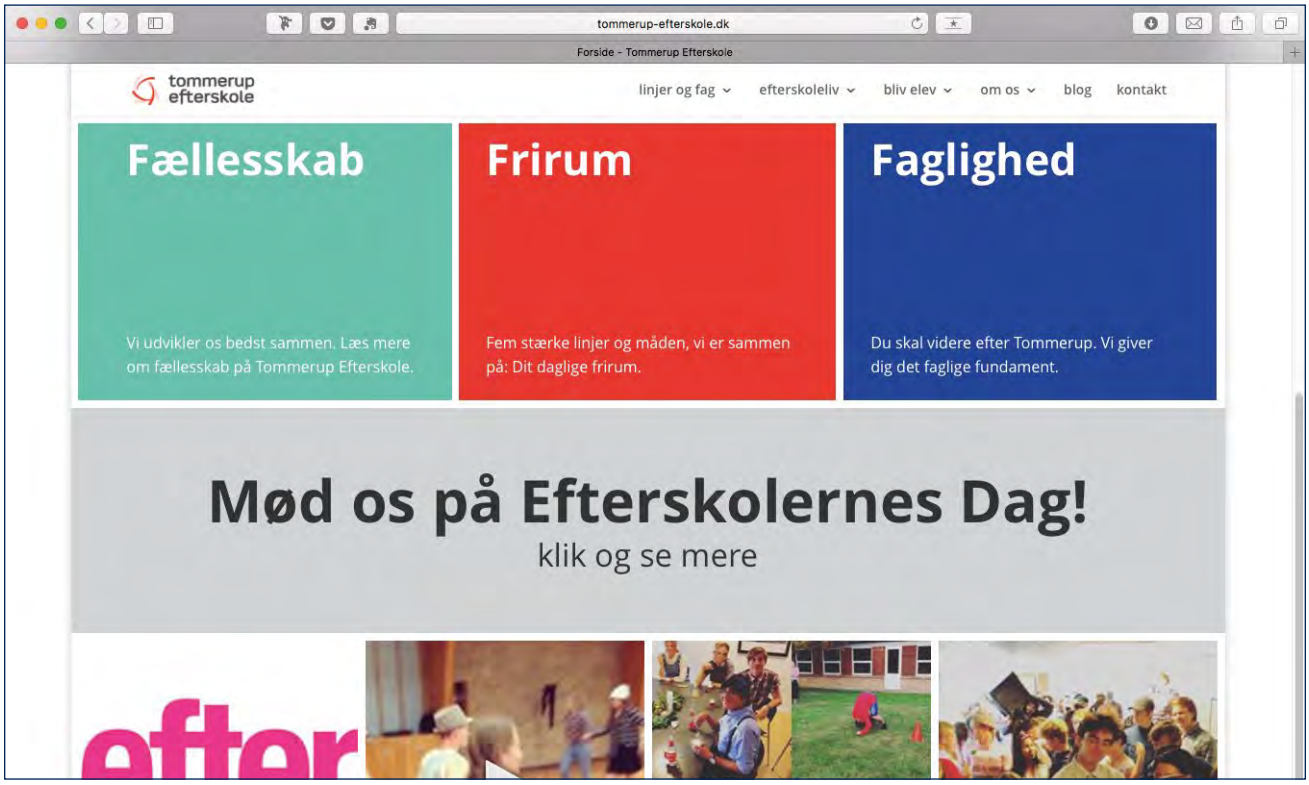

LIONS TOMMERUP

SÆT ✗ I KALENDEREN

FUGLESKYDNING
20. AUGUST 2017

GAVEIDÉ
Manler du en gaveidé til manden?
Bestil skydekort, kr. 250,-
Kontakt Carl Hansen på ch@tommerupnet.dk

HÅR SAKSEN

Åbningstider:

Mandag-Torsdag	kl. 8.30-18.00
Fredag	kl. 8.30-17.00
Lørdag	kl. 8.00-12.00

Også uden tidsbestilling

Sortebrovej 3
5690 Tommerup
64 76 33 83

Tallerupvej 22
5690 Tommerup St.
64 76 16 12

www.haar-saksen.dk

Jeanette Schärfe
TOMMERUP BEGRAVELSESFORRETNING

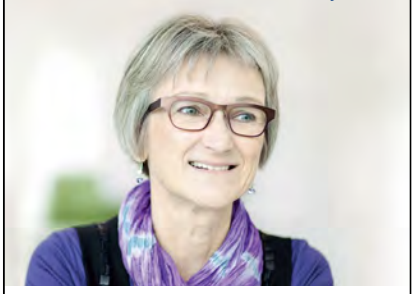

Personlig rådgivning med forståelse og respekt skaber tryghed.

Telefon 64 76 12 18

Kirkebjerg 1
5690 Tommerup
www.scharfe.dk

Medlem af Danske Bedemænd

SCHÄRFE

Højt til himlen, fællesskab og tæt på storbyens puls

Verninge er en skøn lille landsby, som er ideel for børnefamilier, der prioriterer gode pasningsmuligheder, natur, attraktive byggegrunde og kort afstand til Odenses mange muligheder.

Byggegrundene Ellekærshaven

- 20 min. til Odense bymidte
- 10 min til Bellinge og motorvejstilkørsel 52
- 5 min til indkøbsmuligheder i Tommerup
- Gode priser på byggegrunde
- Ingen byggesagsgebyr
- 50 m til Verninge Landsbyordning gennem lukket stisystem
- Priser fra 245.410 - 349.393 kr. inkl. moms og kloaktilslutning

Er du interesseret i at høre mere om byggegrundene på Ellekærshaven, så kontakt Bente Boe på tlf. 6474 7362 eller send en mail til **grundsalg@assens.dk**.
Du kan se en oversigt og læse mere om byggegrundene på **www.assens.dk/ellekaershaven**

På **assens.dk/verninge** kan du læse mere om byen, Verninge landsbyordning, fællesskab og aktiviteter.

ASSENS KOMMUNE

Ret&Råd
ADVOKATER

Ret & Råd Fyn A/S
har 30 ansatte heraf 12 jurister som har specialiseret sig indenfor områderne

Ret&Råd ADVOKATER Erhverv

Ret&Råd ADVOKATER Bolig

Ret&Råd ADVOKATER Privat

Vi har kontorer i
Odense, Middelfart, Assens,
Faaborg, Tommerup og Aarup

Ret&Råd ADVOKATER

Ret & Råd er Danmarks førende advokatkæde. Vores mere end 70 kontorer tilbyder rådgivning inden for områderne Erhverv, Privat og Bolig. Vi rådgiver om alle livets spørgsmål og har specialudviklet to koncepter Rettidig Rådgivning " og Kobers Mand" til henholdsvis erhvervs- og boligkunderne. Vi tror på, at det er bedre at forebygge end at helbrede.

Fløjt og find...

...dine bilnøgler og et billån, hvor omkostningerne ikke er gemt af vejen.

Kom ind i Totalbanken og hør om vores attraktive billån og få en smart nøglering, der gør det lettere at finde dine bilnøgler.

- husk altid at tage en snak med os inden du køber ny bil!

TOTALBANKEN
- vi kan tale om alt

BRYLLEBORGEREN – bladet som samler Brylle

Af Eigil Kristensen, ansvarshavende redaktør, Brylleborgeren

D. 1. august 2012 kom det første nummer af BRYLLEBORGEREN delt ud i Brylle Sogn.

Den daværende borgmester i Assens Kommune Finn Brunse skrev i lederen:

Her har I den første udgave af et af Brylles mange initiativer, nemlig et fællesblad på vegne af de lokale klubber, institutioner og foreninger. Jeg er glad for at have fået ordet, da jeg har stor ros til Brylle for det kæmpe engagement og den store interesse i lokalsamfundet. Et godt tegn på aktivt medborgerskab i Assens Kommune.

I Brylle er der ikke så langt fra ide til handling. Her er historien om, hvordan Brylleborgeren blev født, og hvordan det er lykkedes at udgive 18 numre på nuværende tidspunkt.

I oktober 2011 inviterede vi Ejnar Pedersen fra Jordløse til at fortælle alle foreninger og klubber i Brylleområdet om, hvordan man organiserede foreningsarbejdet i Jordløse. Det var et meget inspirerende oplæg, som kom til at sætte spor i Brylle. Ejnar fortalte bl.a. om byens Nytårskur, deres lokale blad TAKLINGEN og om deres hjemmeside. Sådan noget måtte også kunne etableres i Brylle.

Nytårskuren januar 2012

Der blev derefter indkaldt til Nytårskur i Fritidscenteret d. 19. januar 2011. Ideen var at få formuleret og diskuteret, hvordan foreningsarbejdet og kommunikationen kunne forbedres i Brylle foreninger og institutioner imellem, samt hvordan man sikrede, at nye beboere i området fik en god velkomst og kendskab til, hvad der sker i byen. Indtil udgangen af 2011 stod alle foreninger selv for udsendelse af publikationer og pjecer vedr. deres egne anliggender. Det var ofte meget tidskrævende og ikke særligt professionelt. På Nytårskuren blev der nedsat en 4-Bande, som bl.a. skulle kikke på, hvordan vi fik lavet et lokalt blad, og hvordan det økonomisk kunne etableres.

4-Banden arbejdede hurtigt, og d. 1. februar 2012 var de klar med et oplæg, som forenede alle gode kræfter i Brylle. En måned senere blev planerne forelagt foreningerne og institutionerne, og der blev nedsat et bladudvalg og et økonomiudvalg. Væk var boldklubbens A5-foldede blad – som til sidst kun udkom 1 gang årligt – og væk var de små foldere fra gymnastikforeningen, spejderne osv. Det lykkedes ikke i første omgang at få menighedsrådet med på ideen, men der gik ikke lang tid, før Kirken også koblede sig på.

6. april var hele strukturen klar, og 1. august 2012 var det første nummer af Brylleborgeren på gaden. Sådan! – Når man har en plan i Brylle, bliver den ført ud i livet i en fart.

Så lidt bureaukrati som muligt

Alle var enige om, at strukturen skulle være enkel og ubureaukratisk – og sådan er det blevet.

Det økonomiske grundlag sikres ved, at tilsluttede foreninger og institutioner betaler et årligt kontingent på 4000 kr. Mindre foreninger kan købe sider i bladet for 300 kr. pr. side. Boldklubbens annoncer er lagt over i bladet. Det betyder, at annoncørerne får bedre annoncer bragt flere gange om året, og boldklubben mister ikke annoncekroner. Andre interesserede kan også annoncere i bladet efter ønske.

Bladet fungerer til dagligt via et redaktionsudvalg på fem personer inkl. bladets kasserer Maud og vores fantastiske layouter Judith. I de godt fire år, bladet har

eksisteret, har der ikke været udskiftning i redaktionsudvalget, som ud over Maud og Judith, består af: Ole S, Tommy D og undertegnede.

Fremtiden for bladet

Økonomien er i orden. Inden deadline skriver den ansvarshavende ud til alle potentielle bidragydere, at de skal være opmærksomme på næste deadline. Den sidste dag inden deadline strømmer materialet ind. Redaktionsudvalget sørger for, at der til de fleste numre er lokalstof af almen interesse (lokalhistoriske indlæg, virksomhedsportrætter, interview med tilflyttere osv.). Bladet uddeles til alle husstande ved hjælp af frivillige mennesker i lokalområdet. Bl.a. deltager en del af dem, som tidligere uddelte kirkebladet, nu i omdelingen af Brylleborgeren.

De tilbagemeldinger, vi får fra lokalbefolkningen, er meget positive, så der er ikke planer om, at bladet bliver erstattet af noget digitalt. Bladet er et supplement til byens hjemmeside: www.brylleby.dk (her ligger alle tidligere numre af Brylleborgeren i PDF-format) samt byens Facebook-side: Brylle.

NYTÅRSKUREN afvikles nu af lokalrådet, og MULTIBANEN ved Brylle Fritidscenter er forhåbentlig det næste større projekt, som bliver en realitet.

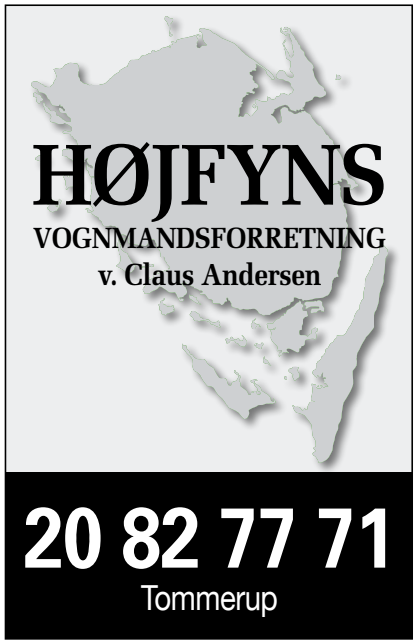

Julevarmen kommer til Verninge

Verninge er klar til at blive koblet på varmeforsyningen fra Fjernvarme Fyn. Projektet er godkendt, og nu mangler vi kun jeres tilmeldinger.

Ønsker du at høre mere om dine muligheder, er du velkommen til at kontakte os. Vi står klar med gode råd og hjælper gerne med at beregne et tilbud til din husstand.

Du kan kontakte os på telefon 65 47 30 00. Og du kan læse mere på vores hjemmeside www.fjernvarmefyn.dk > Overvejer du fjernvarme > Verninge.

Fjernvarme Fyn ønsker alle en glædelig jul.

FJERNVARME FYN
Der er gode ting på vej:

Hvad sker der i Ældre Sagen Højfyn?

Af Lene Rasmussenn

- I Ældre Sagen er der på landsplan 780.000 medlemmer, heraf 17.346 frivillige.
- Ældre Sagen Højfyn som dækker Tommerup, Vissenbjerg og Aarup er der 2.800 medlemmer og 93 frivillige på nuværende, men tallene bliver ved at stige.
- I Ældre Sagen Højfyn har vi rigtig mange aktiviteter og arrangementer.
- En stor del af arbejdet omfatter besøgstjenesten.

Besøgstjenesten omfatter både Tommerup, Vissenbjerg og Aarup og hvert sted er der en kontaktperson. Vi samarbejder med kommunen og får tildelt § 18 midler til vores frivillige arbejde.

Else Larsen har besøg af Gitte Carlsen.

Et eksempel

Else Larsen, Verninge, får en gang ugentligt besøg af Gitte Carlsen.

Else, der er op i 90-erne, bor i egen bolig, og klarer sig med lidt hjemmehjælp,

2 gange ugentlig aflastning på Sydmarksgården og middagsmad bragt til døren.

Else er stadig meget åndsfrisk og kan fortælle om erindringer og oplevelser fra et langt liv, og Gitte bidrager med glimt fra det pulserende liv udenfor Elses fire vægge. Derudover udveksler de strikke- og madopskrifter.

Ingen tvivl om, at begge får stort udbytte af besøget! Se det glade billede.

Det er kun et af eksempel, mange flere er i gang i både ude i hjemmene og på plejecentrene i vores område.

Folkebevægelsen mod ensomhed, og Aktive Ældre

Seneste tiltag er, at vi i samarbejde med Folkebevægelsen mod ensomhed og Aktive Ældre arrangerer "spis Sammen" i Den gl. Aaruphal, her har der været ca. 100 deltagere.

I vågetjenesten sørger frivillige for, at ingen skal dø alene.

Udover ovennævnte har Ældre Sagen bl.a. følgende arrangementer:

It og web afdelingen er klar til at hjælpe med PC-problemer enten hjemme hos dig eller på datastuerne.

Vi har motionscykling i Tommerup og Aarup, stavgang i Vissenbjerg og Aarup, ældremotion på plejecentret Holmely i Aarup og i Rytterskolen i Brylle og bowling i Assens.

Året igennem arrangeres der spændende foredrag, udflugter, teaterture og Udlandsrejser.

Når I læser ovennævnte, kan I slet ikke lade være med at deltage i et eller flere af tilbuddene. Selvom det hedder Ældre Sagen, skal I ikke være bange for, at møderne er kedelige. Vi møder alle med godt humør, og er vi det ikke, når vi kommer, går vi gladere hjem.

Du kan læse meget mere på vores hjemmeside www.aeldresagen.dk/højfyn og skulle du have lyst til at blive medlem og måske frivillig kan du kontakte Ulla Nøhr på tlf. 64 43 15 31, der er altid brug for dig.

Ulla Nøhr, Formand Højfyn
fm@hoejfyn485@aeldresaen.dk

Herfra Ældre Sagen Højfyn skal lyde en glædelig jul til alle og et godt og fredfyldt nytår.

†

Peter Jensen omkom i en tragisk traktorulykke d. 4. november d.å.
Peter var et ordentligt og uselvisk menneske der i Lions Tommerup
gjorde et stort stykke arbejde for at indsamle og donere penge.
Men også i hans lokalområde, Brylle, satte han mange positive fingeraftryk.
Vi vil savne Peter, som løvebroder, ven og menneske.

Æret være hans minde
Lions Tommerup

ERHVERVSPARKEN

2016 har været et skelsættende år for Erhvervsparken i Tommerup - derfor er det med stor glæde, at vi på et helt nyt og stærkt grundlag runder året af i hidtil stærkeste 'holdopstilling'- vi har budt velkommen til 10 nye spændende virksomheder, og repræsenterer nu mere end 50 virksomheder, før de næste står klar til at flytte ind i det nye år.

Virksomhederne i Erhvervsparken
ønsker alle
en rigtig glædelig jul
og et godt nytår

Læs mere om alle virksomhederne
når vi lancerer Erhvervsparkens
helt nye hjemmeside
den 22. december på

www.tep.dk

Tommerup Hørfabrik 1918 – 1960

Af Orla Andersen,
Tommerup Lokalhistoriske Arkiv

Tommerup Lokalarkiv fik den 1. februar 2016 besøg af Thorleif Sølvhjelm. Thorleif er søn af afdøde bogholder Hugo Sølvhjelm, der var ansat på hørfabrikken fra 1930 og helt frem til fabrikkens lukning i 1960. Thorleif medbragte et fint album med fotografier og avisudklip omhandlende Tommerup Hørfabrik samt en dvd med et interessant interview, som han havde lavet med sin far. Thorleifs besøg førte til en levende beretning om livet på hørfabrikken og i byen i perioden 1940 – 1960. Men hvor lå denne hørfabrik – Tommerup kommunes største arbejdsplads? Den lå på den nordlige side af sporarealet ved Tommerup Station. I dag ligger Tommerup Erhvervspark i omtrent de samme bygninger. Det hele startede med et savværk.

Hørfabrikken set fra stationen 1930.

Gårdejer Frederik Hjort, Bågegård, og kaptajn Gjerløff byggede i 1907 et savværk på den nordlige side af jernbanen ved Tommerup station. Det blev til en betydelig virksomhed med maskinsnedkeri og trælasthandel. Efter nogle turbulente år gik virksomheden fallit i 1910. Savværket blev solgt til et konsortium, i hvilket forpagter Abel, Glorup, og mejeribestyrer Germann, Glamsbjerg, var hovedpersonerne. Konsortiet havde planer om at etablere et hørskætteri på stedet.

Hørplanten har været den danske tekstilplante i flere hundrede år. Hørren var "lige så vigtig til tøj som korn til brød". Tidligere blev hørren spundet til garn på husmoderens rok og vævet til linned hos landsbyens væver. Rokken blev fremstillet hos rokkedrejeren. I 1840 var der 510 rokkedrejere og 12.547 vævere i Danmark. I 1880 pakkede rokkedrejerne sammen. Der var ikke længere en rentabel afsætning. Antallet af vævere reduceres også, og høravlen gik stærkt ned ad bakke. Hjemmeproduktionen af hørlinned kunne ikke klare konkurrencen med de store bomuldsvæverier i byerne. I 1896 var hørarealet kun på ca. 150 hektar i hele Danmark.

Danske hørvarer er imidlertid langt mere slidstærke end bomuldsvarer. Nogle danske høravlere moderniserede fabrikationen og etablerede omkring 1912 et mindre hørskætteri i Randers. En af de ivrigste hørdyrkere til dette skætteri var gårdejer Johannes Bay, "Elisabethsminde", Taulov. Under verdenskrigen 1914-18 blev der stor mangel på tekstiler. En kreds af landmænd og høravlsinteresserede stiftede derfor den 5. marts 1918 hør- og hampindustriselskabet Danalin og iværksatte kontraktavl af hør og hamp. Selskabet etablerede samme år et større hørskætteri på savværksgrunden i Tommerup St.. Den forarbejdede hør blev solgt til spinding og vævning i Belfast i Irland. Under krisen i 1921 måtte Danalin konstatere store vanskeligheder, og selskabet blev opløst i 1922.

Gårdejer Johannes Bay troede på hørvarernes fremtid i Danmark, og han udførte et grundlæggende pionerarbejde for udviklingen af høravlen. Bay købte og videreførte hørskætteriet i Tommerup St.. Da afsætningen af hørtaver og -garn aftog lidt, udvidede Bay i 1927 fabrikken med et væveri. Der blev opstillet 30 vævestole. Den forarbejdede hør blev fortsat sendt til Irland for at blive spundet til garn. Noget af garnet kom så retur og blev brugt til vævning på hørfabrikken. Man ansatte den tyske vævemester, Otto Reindel, til at etablere og styre det nye væveri. I 1928 blev Tommerup Hørfabrik stiftet som et aktieselskab. Aktiemajoriteten lå hos direktør Johannes Bays familie.

Høravlen udvidedes år efter år i trediverne. Der blev anskaffet nye, arbejdsbesparende bryde- og skættemaskiner til at skille taverne fra hørstrået. I 1934 anskaffede fa-

Hørfabrikkens Vævemaskiner.

Glædelig Jul
og
Godt Nytår

FKI Fast Food Teknik a/s
Byghøjvej 5, 5690 Tommerup
Tlf.: 6475 1066 • www.fki.dk

BRILLER TIL DEN DU ER

0,- udbetaling
0,- renter
0,- gebyr

TOMMERUP OPTIK
VI HAR ØJE FOR DETALJEN
Tallerupvej 8 - 5690 Tommerup
Tlf. 64 76 10 13
info@tommerupoptik.dk

HAARBY OPTIK
VI HAR ØJE FOR DETALJEN
Algade 49 - 5683 Haarby
Tlf. 64 73 10 18
info@haarbyoptik.dk

ALT DU SKAL BRUGE I HÅRDTTRÆ

Klik ind på tmsprofil.dk og se vores udvalg af bl.a. beklædning og hårdt-træshåndlister til gelændere mv.
Også salg til private!

TMSPROFIL.DK
– din indgang til specialfremstillede trævarer

TMS PROFIL
TLF. 64 76 14 58
INFO@TMSPROFIL.DK

Butik Sortebro
Sortebrovej 2, Tommerup
☎ *5376 5580*
Vin Gaver & Specialiteter
Gavekurve, firmagaver, vin, udvalgte specialiteter og gaveartikler
Kig ind
www.InterWine.dk / ButikSortebro.dk
FB: //Butik_Sortebro//

Handyman
Kvalitet til tiden

- Anlæg
- Fliselægning
- Gravearbejde
- Kloak
- Rådgivning
- Etc.

2286 8542
Michael Hansen
Dolevej 17 · 5620 Glamsbjerg

TOMMERUP
FYSIOTERAPI
- FORDI DU KUN HAR ÉN KROP

Fysioterapeuter:
- Jacob Vind
- Søren Henrik Olesen
- Stine Huusom
- Steen Thomsen
- Trine Schandorff
- Henriette Barfoed Wiwel
- Monica Knørr
- Andreas Prescha Mørk
- Mette Jørgensen
- Martin Nielsen Kraft
- Signe Sofie Westerboe Jackson

Massør
- Bo Janssen

Sekretær
- Elly Hansen

Adresse
Tommerup Fysioterapi
Linde Allé 35-37
5690 Tommerup
Tel. 64 76 18 34
tommerupfys@mail.tele.dk
www.tommerup-fysioterapi.dk

brikken nogle selvbindende hørruskemaskiner, som man lånte ud til avlerne. Nu var det slut med at bøje sig ned og rykke stråene op af jorden, samle et neg og derefter binde neget med nogle af stråene. Et slidsomt arbejde!

Bay var en ukuelig, energisk og fremsynet forkæmper for dansk hørindustri. Men han sled sig op. Han døde i 1936. Under Bays sygdom havde fabrikken i et par år en meddirektør, Niels Christian Pedersen. Han varetog nu direktørposten alene frem til 1938. Herefter tiltrådte ingeniør Jan Hagemeister som direktør. (Jan Hagemeister er i dag mest kendt for at have etableret en bilfabrik i København, hvor han lavede de meget anerkendte "Jan" biler i perioden 1915-1918). Jan Hagemeisters datter, Tove, blev den 26. juli 1941 gift med Augusta og Johannes Bays søn, Frederik, i Holmens Kirke. Frederik var uddannet flådeofficer. Han havde arbejdet i nogle år i hørindustrien bl.a. 1½ år i Irland. Under anden verdenskrig blev det umuligt at sende hørren til spinding i Belfast. I 1941 indviede fabrikken derfor sit eget spinderi. Frederik Bay fik tildelt opgaven som spindemester.

Direktør Jan Hagemeister udvidede fabrikken og forbedrede forarbejdningen af hørren. Fabrikken øgede produktionen med 70% bl.a. gennem en speciel forbedring af rødningsanlægget. I 1942 opstod der imidlertid problemer omkring Hagemeister. Ledende medarbejdere gjorde "oprør" mod direktørens ledelse. Et flertal af fabrikkens bestyrelse valgte at afskedige ham. Frederik Bay var udset til at overtage ledelsen af fabrikken "om nogle år". Det skete så allerede nu i 1942, hvor han sammen med bogholder Hugo Sølvhjelm fik fælles prokura. Frederik Bay blev i 1943 virksomhedens enedirektør, hvilket han fortsatte med frem til fabrikkens ophør. Samme år fejrede Tommerup Hørfabrik sit 25-års jubilæum.

Væveriet på Tommerup Hørfabrik fremstillede dynesatin, lagenlærred og pudelærred til sengelinned, dækketøj i damask, jacquard- og drejlsvævning, samt håndklæder, viskestykker og forskellige specielle varer som ostelærred, presselærred, stivlærred, broderelærred og gardinstoffer. Varerne kunne købes direkte af forbrugerne fx i fabrikkens udsalg eller hos udvalgte forhandlere rundt om i landet, så som H. Raarup, Odense, og H. C. Schneekloth, Svendborg. Ud over at sælge hørvarer så udlejede man også duge til restauranter og til private fester. Man eksporterede hørvarer til eksempelvis Brasilien. Fabrikkens årskalender udkom således af samme grund på portugisisk.

Kaffebord blandt maskiner på hørfabrikken.
Nr. 4 fra højre er Laura Mortensen: Tillidskvinde, sogneråds- og amtsrådsmedlem.

Tommerup Hørfabrik var en stor virksomhed. Man havde i 1939 tilsammen 2.150 kontraktavlere med et samlet areal på ca. 450 ha.. I 1949 udbetalte fabrikken 2.269.000,- kr. i lønninger. I 1950 var der 475 ansatte: 50 funktionærer og 425 arbejdere. 70% af arbejderne var kvinder. De cyklede som regel til fabrikken, men ansatte fra nabokommunerne kunne også blive hentet af busser. Man arbejdede sommetider i treholdsskift. Fabrikken havde eget maskinværksted, snedkerværksted og malerværksted, og man uddannede mange lærlinge. Man havde eget elektricitetsværk, hvor man udnyttede affaldet fra hørproduktionen til at producere elektricitet. Arbejdernes helbred blev kontrolleret af doktor Kipp på fabrikkens sundhedsklinik. Støvet fra hørproduktionen var skadeligt for lungerne, så der skulle passes på de ansatte. Fabrikken havde en lille kantine til ledelse og gæster, og arbejderne kunne spise i fabrikkens store "marketenderi". Medarbejderne kunne dyrke sport på fabrikkens håndboldbane og tennisbane. Her blev der afholdt konkurrencer, hvor fabrikken sponsorerede præmier.

På fabrikkens gård, "Lindholm", på Lindeallé havde fabrikkens køkkenchef, Andersen, indrettet et pensionat i hovedbygningen, hvor de logerende og folk fra byen kunne spise. Der var to værelser til ugifte arbejdere på gården og endnu flere på selve fabrikken. Køkkenchef Andersen boede selv i Villa Pax på Lilleskovvej. På "Lindholm" var der under krigen opstaldet heste, som blev anvendt til transport af fabrikkens varer.

Fabrikken erhvervede efterhånden en halv snes huse på Vissenbjergvej, Lindeallé og Bannervej samt meget af jorden i Toftelundskvarteret. Det ubebyggede areal blev senere solgt til Koch-huse. Aktieselskabet Tommerup Hørfabrik stod til sidst også som ejer af Grenå Dampvæveri.

Gammel dansk husflid og almuekunst udviklede sig på Tommerup Hørfabrik til

Kongebesøg den 5. juli 1951.
Fra venstre: Tove og Frederik Bay,
Dronning Ingrid og Kong Frederik IX.)

Super Brugsen

Knarreborg
Tlf. 64 76 15 35

Super Brugsen

Tommerup St.
Tlf. 64 76 14 18

Dagli' Brugsen

Brylle
Tlf. 64 75 12 11

OK

Din lokale vaskehal
Åben 7.00 - 22.00

Altid i nærheden

industriel storproduktion. Der var gode afsætningsmuligheder for hørvarer i tiden lige efter ophøret af verdenskrigen 1940-45 på grund af handelsrestriktioner og vareknaphed. Men anvendelsen af hør til tekstiler aftog herefter stille og roligt. Hørvarerne blev for dyre, selvom de var slidstærke. Man gik over til de billigere kunststoffer og bomuld. Mode skifter hurtigere, end hørlinned bliver slidt. Hørfabrikken gik konkurs i 1960.

Fabrikken blev tømt. Nogle maskiner blev mere eller mindre direkte opkøbt til fortsat anvendelse på andre væverier. Enkelte af dem står i dag på Hørvævsmuseet på Krengerup Slot. Hallerne blev efterfølgende først brugt til opmagasinering af sukker og senere til produktion af vaskemaskiner. Først af mærket "Vølund. Dernæst "Nyborg". Til sidst "Electrolux". Det er en helt anden historie. Den gamle hovedbygning er væk. Den lå på parkeringspladsen. Men den nyeste administrationsbygning og hovedparten af hallerne ligger der endnu. I dag rummer bygningerne Tommerup Erhvervspark. Thorleif Sølvhjelms materialer er nu scannet og ligger på lokalarkivet. Fotografierne ligger på arkivernes hjemmeside www.arkiv.dk under Tommerup Lokalarkiv.

1940-60 Tommerup Hørfabrik luftfoto. Den første fabriksbygning ses i nederste højre hjørne. Frederik Bays villa ses øverst i skoven.

Asbjørn & Borberg
Hunderupvej 116
5230 Odense M
asbjornborberg.dk

Vi udfører alle former for isolerings-opgaver:
▪ LOFTER ▪ SKUNK ▪ INDERVÆGGE ▪
▪ YDERVÆGGE ▪ HULRUM ▪
Vi kommer gerne og måler opgaven op og giver et gratis uforpligtende tilbud på din isoleringsopgave.
Vi udfører også alle former for indblæsnings-opgaver med mineraluld og papirisolering!

ATM- Consult
v/ Aksel T. Madsen
TØMRER · SNEDKER
MONTAGEFIRMA
Vi laver også de små opgaver!
Vibevænget 2
5690 Tommerup
40 18 49 32
atm-consult@pc.dk
WWW.ATM-CONSULT.DK

Bregnemose Biler
- vi passer godt på din bil!

- Klargøring til syn
- Serviceeftersyn
- Montering af ekstraudstyr
- Reparation af autoskader
- Service på airconditionanlæg

Se meget mere om os på
www.bregnemosebiler.dk

Assensvej 370 · 5690 Tommerup
Tlf. 6475 1497
E-mail: bregnemose@mail.dk
HELLA Service Partner

SKAL DU HAVE FEST

Brylle Forsamlingshus
Toftevej 13, Brylle
5690 Tommerup

Ønsker du leje
Ring til vores nummer der
stilles om til udlejeren

64 75 16 57
Se også vores hjemmeside på
www.brylle-forsamlingshus.dk

Vi ønsker alle en Glædelig Jul
samt et Godt Nytår

BLUE INSTALL
RÅDGIVENDE INSTALLATØR
Dahl's EL A/S
-en strøm af muligheder!
ØNSKER GLÆDELIG JUL!
tlf. 6447 2403
www.dahls-el.dk

DAN GARDIN ApS
Gardiner til væksthuse

- Nyanlæg
- Renovering
- Service

Brylle Industrivej 3
5690 Tommerup
Tlf. 64 76 28 16 · Mobil 40 16 44 17
Fax 64 76 28 17

DANISH OUTDOOR
www.danishoutdoor.dk
Østerbro 4 · 5690 Tommerup · Tlf. 28 15 76 34 · mail@danishoutdoor.dk

DEPOTET
DANISH BEER IMPORT

v/Claus Bredning

Fadøl og fadølsanlæg
Alle populære mærker
i øl og vand

Løimarksvej 11 · 5610 Assens
Tlf.: 64771702 · Mobil 28420233
claus@depot-vestfyn.dk

www.depot-vestfyn.dk
www.fadøls-udlejning.dk

Tlf. 28 42 02 33

Din nye Guldsmed
Guld · Sølv · Ure

Gammelt guld og sølv købes

Tallerupvej 26
Tommerup St.
Tlf. 64 76 33 80

Kunde-P bag forretningen

Find mindst 15 fejl

Det' dælme ik' let!

Hvis du ka' klar' den, er du go'!

Sammenlign de to billeder og find mindst 15 forskelle på det nederste billede. Du skal måske finde luppen frem! Log ind på www.julitommerup.dk og afgiv din besvarelse senest den 20. december. Svarer du rigtigt, er du med i lodtrækningen om en fin præmie til en værdi af 500 kr. Pøj pøj!

22
24
26
KOM IND
BRYLLE
TOMMERUP ST.
TOMMERUP
NÅRUP
VERNINGE
LIONS
INTERNATIONAL